

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE

A. Volume

a) unic autor

1. Sf. Augustin, *De dialectica/Despre dialectică*. Ediție bilingvă, introducere, note, comentarii și bibliografie, Editura "Humanitas", București, 1991, 238 p.¹ ISBN: 973-28-0176-x
2. Sfântul Augustin, *De Magistro/Despre Învățător*. Ediție bilingvă, traducere, introducere, comentarii, note și bibliografie, Institutul European, Iași, 1995, 264 p.² ISBN: 973 9148 62 X.
3. *Studii de lexicologie biblică*, Editura Universității, Iași, 1995, 374 p. (premiul "Timotei Cipariu" al Academiei Române pe anul 1995, acordat în 1997)³. ISBN: 973-9149-41-3.
4. *Aeterna Latinitas. Mică enciclopedie a gândirii europene în expresie latină*, Polirom, Iași, 1997, 450 p. (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu)⁴. ISBN: 973-9248-13-6
5. *Carmina Burana*. Ediție bilingvă comentată, Editura Polirom, Iași, 1998, 400 p (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu; premiul pentru traducere la Salonul Național de Carte, Cluj, noiembrie, 1998, acordat de Ministerul Culturii)⁵. ISBN: 973 683 086-1.

---

¹ Recenzii și mențiuni: 1) Sub titlul generic *Trei opinii despre un eveniment editorial: Augustin, De Dialectica*. Ediție de Eugen Munteanu, recenzii de Lucia Wald, Alexandru Boboc și Daniel Barbu, în "Universul cărții", nr 7/1991, p. 6. 2) *O nouă apariție în colecția fa Editurii Humanitas: Augustin, De Dialectica*, recenzie de Dan Chelaru, în "România liberă", 10 august 1991, p. 4; 3) *Augustin, De Dialectica*, recenzie de Tania Randu, în "Cotidianul-Supliment Cultural", 10 august 1991, p. 3; 4) *Augustin, De Dialectica*, recenzie nesemnată, în "Contrapunct", nr. 31, vineri 2 august 1991, p. 4; 5) *Augustin, De Dialectica*, mențiune critică nesemnată, în "Universul cărții", nr. 6/1991, p. 5; 6) *Augustin, De dialectica*, interviu cu autorul ediției, în emisiunea "Gânduri creștine", la "Radio Iași", sâmbătă, 21 septembrie 1991, ora 19²⁰ (15 min.). 7) sub titlul *Un eveniment editorial: Augustin, De dialectica*, interviu cu autorul ediției de Maria Urbanovici, în cadrul emisiunii "Emisiunea literară radio", la postul de radio "România-Cultural", duminică 22 decembrie 1991, ora 17²⁰-18⁰⁰ (22 min.) (reluat integral luni, 23 decembrie 1991, ora 24¹⁰, la România-Actualități). 8) *Augustin, De dialectica*, recenzie de Felicia Niță-Dumas, în ANLL, tom XXXIII (1992-1993), A-Lingvistică, p. 244-245. 9) *Augustin, De dialectica*, recenzie de Ioan Oprea, în AUI, XXXIX (1993), p. 83-85. Referințe și trimiteri critice: 1) Aurelius Augustinus, *Soliloquia-Vorbiri însingurate*, ed. de Dan Negrescu, Editura de Vest, Timișoara, 1992, p. 17. 2) Sfântul Augustin, *Solilocvii*, ed. de Gheorghe I. Șerban, Humanitas, București, 1993, p. 13, 33 și 34. 3) Toma d'Aquino, *Disertații despre adevăr. Dezbaterea a XI-a, Despre învățător*, ed. de Mariana Băluță-Scultety, Humanitas, București, 1994, p. 166. 4) Constantin Sălăvăstru, *Logică și limbaj educațional*, Editura didactică și pedagogică, București, 1995, p. 39. 5) Fericitul Augustin, *Retractationes/ Revizuirii*, ed. de Nicolae I. Barbu, Anastasia, București, 1997, p. 6. 6) Ștefan Afloroaei, *Cum este posibilă filosofia în estul Europei*, Polirom, Iași, 1987, p. 172. 7) Sfântul Augustin, *Confesiuni*, ed. de Gheorghe I. Șerban, Humanitas, București, 1998, p. 20.

² Recenzii: 1) Alexandru Gafton, sub titlul: *Un act de cultură autentică*, în "Cronica", nr. 10/ 1995, p. 13. 2) Eduard Ferent, sub titlul: *Actualitatea învățaturii din "De Magistro" de Sfântul Augustin (I-II)*, în "Cronica" nr. 18/ 1995, p. 10 și nr. 19/ 1995, p. 10. 3) Liviu Antonesei, sub titlul: *Învățătorul dinlăuntru*, în "Monitorul", nr. 120/ 24 mai 1995, p. 5. Referințe și trimiteri critice: 1) Ștefan Afloroaei, *Cum este posibilă filosofia în estul Europei*, Polirom, Iași, 1997, p. 172. 2) Sfântul Augustin, *Confesiuni*, ed. de Gheorghe I. Șerban, Humanitas, București, 1998, p.20. Prezentări la lansare: episcop Petru Gherghel, prof. dr. Eduard Ferent, prof. dr. Ștefan Afloroaei, dr. Liviu Antonesei. Prezentare la Tîrgul de carte, București, 1995: Gheorghe Ceaușescu.

³ Recenzii: Alexandra Moraru, în "Limba română", XLIV (1995), nr. 3-4, p. 156-160. Marlène Silvia Cazan, în "Studii și cercetări filologice", Pitești, nr 1 (2003), p. 97-98. Madalina Vârtejanu-Joubert, *Savoir canonique et savoir laïc – la traduction de la Bible en roumain*, "Messenger orthodoxe", 142, 2005., p. 55-62. Mențiuni: 1) Liviu Antonesei, în art. *Iubirea în toate stările sale*, în "Monitorul", Iași, nr. 163/ 1995, p. 5. 2) Ștefan Afloroaei, *Cum este posibilă filosofia în estul Europei*, Polirom, Iași, 1997, p. 23.

⁴ Recenzii: Constantin Coroiu, sub titlul *Latinitatea într-o carte*, în "Adevărul", nr. 2165, o iunie 1997, p. 4. Nicolae Prelipceanu, în "România liberă", nr. 2166, 14 mai, 1997, p. 20. Ioana Gafton, în "Dacia literară", Iași, nr. 1/1998, p. 59. Prezentări la lansare: dr. Carmen-Gabriela Pamfil, dr. Liviu Antonesei, prof. dr. Alois Bulai, prof. dr. Anton Despinescu, prof. dr. Vili Dancă.

⁵ Mențiuni critice: Dan C. Mihăilescu, în "22", nr. 26/1998, p. 15, Adrian Papahagi, în "România literară", nr. 48, 2-8 dec. 1998, p. 20-21.

6. Thomas de Aquino, *De ente et essentia/ Despre fiind și esență*. Ediție bilingvă, traducere, introducere, note și comentarii, Editura “Polirom”, Iași, 1998, 180 p.⁶ ISBN: 973-683-165-5
7. Jean-Jaques Rousseau, *Eseu despre originea limbajului*. Traducere, introducere, note și comentarii, Editura “Polirom”, Iași, 1999, 230 p.⁷ ISBN: 973-683-245-7.
8. Emanuel Swedenborg, *Despre înțelepciunea iubirii conjugale*. Versiune românească și postfață, “Polirom”, Iași, 1999. ISBN: 973-683-290-2.
9. Sfântul Augustin, *Confessiones/ Confesiuni*. Ediție bilingvă, traducere din limba latină, introducere și note, Editura “Nemira”, București, 2003, 687 p.⁸ ISBN: 973-569-455-7.
10. Jacob Grimm/ Ernest Renan, *Două tratate despre originea limbajului*. Versiuni în limba română, cuvânt înainte, introduceri și bibliografie, Editura Universității, Iași, 2001, 224 p.⁹ ISBN: 973 8243 05 X.
11. Rivarol, *Discurs despre universalitatea limbii franceze, urmat de Maxime, reflecții, anecdote, cuvinte de duh*. Antologie, traducere, introducere și bibliografie, Institutul European, Iași, 2003, 280 p. ISBN: 973-611-136-9.
12. *Leviticul*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta I, (Geneza, Exodul, Leviticul, Numerii, Deuteronomul)*, Colegiul Noua Europă/ Polirom, București/ Iași, 2004, p. 298-418¹⁰. ISBN: 973-681-494-7.
13. *Introducere în lingvistică*, Polirom, Iași, 2005, 340 p¹¹. ISBN: 973-46-0196-2
14. *Odele*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta IV/I (Psalmii, Odele, Proverbele, Ecclesiastul, Cântarea cântărilor)*, Polirom, Iași, 2006, p. 351-388. ISBN: 973-46-0188-1.
15. *Cartea înțelepciunii lui Iisus Sirah*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta, IV/II (Iov, Înțelepciunea lui Solomon, Înțelepciunea lui Iisus Sirah, Psalmii lui Solomon)*, Polirom, Iași, 2007, p. 235-438. ISBN: 978-973-46-0445-6.
16. Wilhelm von Humboldt, *Diversitatea structurală a limbilor și influența ei asupra umanității*. Versiune românească, introducere, notă asupra traducerii, tabel cronologic, bibliografie și indice de Eugen Munteanu, Humanitas, București, 2008, 425 p. ISBN: 978-973-50-2013-2.¹²
17. *Lexicologie biblică românească*, Editura Humanitas, București, 2008, 657 p. ISBN: 978-973-50-1868-9¹³.

⁶ Recenzii și mențiuni: 1) Alexander Baumgarten, în “Studia Universitatis Babeș-Bolyai”. Philosophia, XLV (2000), p.117-119. 2) În art.: Aquino, *Wikipedia* (ro.wikipedia.org/wiki/Toma_de_Aquino).

⁷ Recenzii: Marcel Crihană, în “Analele Universității Ștefan cel Mare din Suceava”, seria teologie, nr 10 (1999), p. 7. 2; Recenzie nesemnată în “Orizont”, XI, nr. 5 (1999), p. 15. Adriana-Maria Diac, în AUI, secț. III e, lingvistică, tom XLVIII (2002), p.161-162.

⁸ Citare frecventă la Alexandra Pârvan, *Augustin: răul și devenirea întru ființă*, în „Idei în dialog”, 7 (22), iulie 2006, p. 14-16. Citare frecventă la George Bogdan Țăra, *Structuri sintagmatice în latina creștină. Cu privire specială asupra limbii Sfântului Augustin*, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara, 2008.

⁹ Recenzie: Ștefan Firica, în „Orizont cultural”, nr. 556-557 din 24 decembrie 2010.

¹⁰ Premiul “Cea mai bună carte a anului” pentru 2004, acordat de revista “România literară”. Premiul AER pentru cea mai buna editare în limba română a unei cărți străine la Târgul Internațional de Carte Bookarest 2004.

¹¹ Recenzii: Simona-Aida Manolache, în “Analele Universității Ștefan cel Mare, Suceava, seria Filologie, A-Lingvistică, tomul XII, nr. 1, 2006, p. 191-193. Ștefan Găitănar, cu titlul *Continuitate și inovație în lingvistică*, în „Studii și cercetări filologice”, seria limbă și literatură română, Pitești, nr. 5, 2006, p. 179-180; Nadia Păcurariu, în „Tribuna”, nr. 95, 16-31 august 2006, p. 6-7.

¹² Recenzii: Cristinel Munteanu, *Un eveniment cultural: Wilhelm von Humboldt în româneste*, în „Limba română”, Chișinău, anul XVIII, nr. 7-8, 2008, p. 192-195. Florin-Teodor Olariu, recenzie în „Philologica Jassyensia”, anul IV, nr. 2 (8), 2008, Iași, 2011, p. 298-306. Ștefan Afloroaei, recenzie în „Philologica Jassyensia”, anul VII, nr. 1 (13), 2011, Iași, 2008, p. 279-282. Antonio Patraș, recenzie în „România literară”, nr. 12, 9 aprilie 2010, p. 8.

¹³ Recenzii: Rodica Zafiu, cu titlul *O carte fundamentală*, în “România literară”, nr. 20/ 23 mai 2008, p. 15. “Peregrinus”, în “Convorbiri literare”, anul CXLII, nr. 8 (152), august 2008, p. 146. Felicia Dumas, în „Tabor”,

18. Eugeniu Coșeriu, *Istoria filosofiei limbajului. De la începuturi până la Rousseau*. Ediție nouă, augmentată de Jörn Albrecht, cu o remarcă preliminară de Jürgen Trabant, versiune românească și indice de Eugen Munteanu și Mădălina Ungureanu, cu o prefață la ediția românească de Eugen Munteanu, Editura Humanitas, București, 2011, 520 p.¹⁴.
19. Eugeniu Coșeriu, *Lingvistica textului. O introducere în hermeneutica sensului*. Versiune românească și indici de Eugen Munteanu și Ana-Maria Prisacaru, cu o postfață de Eugen Munteanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2013.
20. Eugen Munteanu/ Viorel Barbu *5 convorbiri despre știinșăm cultură, crație*, Editura Junimea, Iași, 2017.
21. *Studentie întârziată. Jurnal freiburghez 1987. Jurnal heidelberghez 1994*, Editura Junimea, Iași, 2021¹⁵.
22. *Mărgăritarele Sfântului Ioan Gură de Aur. Versiune românească de Șerban Greceanu și Radu Greceanu, București, 1691*. Volumul I, text, notă asupra ediției, facsimile și indice electronic de cuvinte și forme de Eugen Munteanu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2023, 474 p.
23. *Vox clamantis in deserto. Atitudini, polemici, pamflete*, Editura Junimea, Iași, 2023, 220 p.¹⁶
25. Dimitrie Cantemir, *Descriptio Moldaviae* (manuscrisul original)/ *Beschreibung der Moldau*, Frankfurt/Leipzig, 1771./ *Scrisoarea Moldovei*, Neamț, 1825. Ediție trilingvă, transcrieri, introducere, note și comentarii, glosar și facsimile de Eugen Munteanu, Editura Junimea, 2024, 320 p.

reeditări

1. Sf. Augustin, *De dialectica/Despre dialectică*. Ediție bilingvă, introducere, note, comentarii și bibliografie. Ediția a II-a, revizuită. Editura “Humanitas”, București, 2003, 238 p. ISBN: 973-50-0404-6
2. *Latinitas. Mică enciclopedie a gândirii europene în expresie latină*. Ediția a II-a, Editura Litera Internațional, Chișinău/ București, 2003, 450 p. ISBN: 9736750515.
3. *Carmina Burana*. Ediție bilingvă comentată. Ediția a II-a, revizuită. Editura Polirom, Iași, 2003, 400 p. ISBN: 973-681-478-5
4. Sfântul Augustin, *Confessiones/ Confesiuni*. Ediție bilingvă, traducere din limba latină, introducere și note. Ediția a II-a, revizuită, Editura “Nemira”, București, 2006, 464 p. ISBN: 973-569-896-X.

---

nr. 8, anul II, februarie 2008, p. 97-98. Mihail Neamțu, cu titlul *Agonia și salvarea limbii române*, în „Dilemateca”, aprilie 2009, p. 39. Radu Ciobanu, în “România literară”, nr. 26, 2009; Silvia Baltă, în „Philologica Jassyensia”, an V, nr. 1 (9), 2009, p. 226-227.

¹⁴ Recenzii: Sorin Lavric, cu titlul *Cunabula verborum*, în „România literară”, nr. 8, 24 februarie 2012, p. 9; Mihaela-Cătălina Tărcăoanu, în „Philologica Jassyensia”, anul VIII, nr. 2 (16), 2012, p. 319-322. Mihaela-Cătălina Tărcăoanu, în „Energiea”, V (2013-14, p. 166-170 (ISSN 1869-4233). Ovidiu Pecican, în “Observator cultural” nr. 673 (mai 2013) (ISSN 1454-9883); Ioan S. Cârâc, în “Anuar de lingvistică și istorie literară”, Iași, tom. LI, 2011, p. 439-442.

¹⁵ Recenzii: Vasile Spiridon, cu titlul *În lumea erasmică*, în „România literară”, nr. 44, 22 octombrie 2021, p.10; Mircea Radu Iacoban, cu titlul *Șocul Occidentului* în „Scriptor”, anul VIII, nr 7-8 (91-92), iulie-august 2022, p. 112-113.

¹⁶ Recenzie: Ana-Maria Bănică, cu titlul *Caravana trece*, în în „România literară”, nr. 38, 13 septembrie 2024, p.11.

5. Toma din Aquino, *De ente et essentia/ Despre fiind și esență*. Traducere, studiu introductiv, note și comentarii, referințe bibliografice și tabel cronologic (ediția a II-a revăzută), Editura “Polihrom”, Iași, 2008, 200 p. ISBN: 978-973-46-1036-5¹⁷.
6. Sfântul Augustin, *Confessiones/ Confesiuni*. Ediție bilingvă, introducere, note și comentarii, tabel cronologic și indice de Eugen Munteanu, Editura Humanitas, București, 2018, 886 p. ISBN: 978-973-50-5440-3 (ediție definitivă)¹⁸.

b) în calitate de coautor sau coordonator

1. H. Tiktin, *Rumänisch-deutsches Wörterbuch*, 2. überarbeitete und ergänzte Auflage, hrsg. von Paul Miron, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 3 vol., 1985-1987 (Premiul “Timotei Cipariu” al Academiei Române pe anul 1989).
2. *Biblia 1688, Pars. I, Genesis*, Iași 1988, *Pars II Exodus*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Iași 1991 (premiul “Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Academiei Române pe anul 1991).
3. *Biblia 1688, Pars III, Leviticus*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum* (coautor; contribuția personală: *Comentarii lingvistice, filologice și exegetice*, p. 163-204, precum și versiunea explicativă modernă, i.e. a cincea coloană a ediției),
4. *Capitolul Sfânta Scriptură în limba română*, în *** *Enciclopedia Bibliei*, Editura “Logos”, Cluj, 1996, p. 75-83.
5. Academia Română, *Dicționarul limbii române (DLR)*, tomul XIII, partea I, litera V, *V-veni*, Editura Academiei Române, București, 1997, 325 p.
6. Academia Română, *Dicționarul limbii române (DLR)*, tomul IV, partea I, litera L, *L-lherzolită*, Editura Academiei Române, București, 2008, 778 p.
7. Academia Română, *Dicționarul limbii române (DLR)*, tomul V, litera L, *Li –luzulă*, Editura Academiei Române, București, 2008, 815 p. (redactare parțială).
8. *Biblia 1688, Pars VII, Regum I-II*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan. Cuza”, Iași, 2008. Premiul de excelență la «Salonul cărții românești», Iași, 5-9 mai 2009 (consultant științific).
9. *Biblia 1688, Pars IX, Paralipomenon I-II*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan. Cuza”, Iași, 2011 (coordonator).
10. *Biblia 1688, Pars VIII, Regum III-IV*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2012 (coordonator).
11. *Biblia 1688, Pars X₂, Iob*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan. Cuza”, Iași, 2013 (autor; coordonator).
12. *Biblia 1688, Pars XXII, Pseudo-Josephus Flavius*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2013 (autor; coordonator).
13. *Biblia 1688, Pars XIII, Isaias*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (coordonator).
14. *Biblia 1688, Pars XIV, Ieremias*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (coordonator).
15. *Biblia 1688, Pars XX, Sapientia Solomonis. Sapientia Sirah. Susanna. Draco*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (autor; coordonator).

¹⁷ Dezbateri pe marginea acestei cărți în “Idei în dialog”, anul IV, nr. 7 (46), iulie 2008: Florin Crișmăreanu: *De ente et essentia. Note pe marginea unei noi ediții în limba română* (p. 32-34), Eugen Munteanu: *Note pe marginea unor note* (p. 34-36), Alexander Baumgarten, *Praeparatio Theodorici de Uriberg. Comentarii la traducerea tratatului Despre fiind și ființă a lui Toma din Aquino* (p. 36-37).

¹⁸ Recenzie cu titlul *Tolle, lege*, semnată de Anca Crivăț, în „România literară”, anul L, nr. 30-31, 6 iulie 2018, p. 16.

16. *Biblia 1688*, Pars XVI, *Daniel*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
17. *Biblia 1688*, Pars XV, *Iezekiel*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
18. *Biblia 1688*, Pars XXI, *Macabei 1-3*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014 (coordonator).
19. *Biblia 1688*, Pars XI, *Proverbia*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
20. *Biblia 1688*, Pars X₂, *Esdra, Nehemia, Esther*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
21. *Biblia 1688*, Pars XVII, *Prophetae minores I*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (autor, coordonator).
22. *Biblia 1688*, Pars, XVIII, *Prophetae minores II*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
23. *Biblia 1688*, Pars XIX, *Tobit, Iudith, Baruch*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
24. *Biblia 1688*, Pars XXII, *Evangelia*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
25. *Biblia 1688*, Pars XXIII, *Acta apostolorum, Epistulae, Apocalipsis*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015 (coordonator).
26. Eugen Munteanu (coordonator), Ana-Maria Gînsac; Ana-Maria Minuț; Lucia-Gabriela Munteanu; Mădălina Ungureanu, *Vechiul Testament - Septuaginta. Versiunea lui Nicolae Spătarul Milesco (Ms. 45 de la Biblioteca Filialei din Cluj a Academiei Române)*. Ediție de text, facsimile, transcriere interpretative, prefață, notă asupra ediției, introducere, bibliografie, indice de cuvinte și forme, indice de nume proprii, rezumate în limbile engleză, franceză, germană și rusă, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016, CCCLXXXVIII + 1298 p., ISBN: 978-606-414-293-8.
27. *Handbuch der romanischen Linguistik/Manuel de linguistique romane* (coordonator împreună cu Wolfgang Dahmen; în curs de elaborare, va fi publicat în 2016 la editura de Gruyter; 300 pagini format in quarto, 35 de colaboratori din România, Germania, Austria, Spania și Italia).

c) volume editate

1. Eugen Coșeriu, *Prelegeri și conferințe*. Coeditor alături de Carmen-Gabriela Pamfil, Ioan Oprea și Adrian Turculeț, în ANLL (1992-1993), Iași, 1994 (separatum, 190 p.).
2. *Omul și limbajul său. Studia linguistica in honorem Eugenio Coseriu*, Iași, Editura Universității, 1992, (coeditor alături de Dumitru Irimia, 360 p.).
3. *Studia linguistica et philologica in honorem D. Irimia*, Iași, Editura Universității, 2004 (coeditor alături de Ana-Maria Minuț, 586 p.).
4. În calitate de secretar științific și, începând din 1999, redactor responsabil, tomurile pe anii 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 și 2005 ale “Analelor științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza”, secțiunea lingvistică.
5. *Signa in rebus. Studia linguistica et semiologica in honorem M. Carpov*. Iași, Editura Universității, 2005 (coeditor alături de Mihaela Lupu, Florin Olaru și Iulian Popescu, 380 p.).
6. Rudolf Windisch, *Studii de lingvistică și filologie românească*. Editori: Eugen Munteanu, Oana Panaite, Editura Universitatii Al. I. Cuza, Iasi, 2006, 295 p. ISBN 978 973 703 195-2 (973-703-195-4).
7. *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, VII, 2010. Atti del Congresso Internazionale «La Tradizione biblica romana nel contesto europeo» (Venezia, 22-23 aprilie 2010), a cura di Eugen

- Munteanu, Ana-Maria Gînsac, Corina Gabriela Bădeliță, Monica Joița, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2010, 170 p. ISSN: 1583-9397¹⁹.
8. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*. I, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și Europeană», Iași, 28-29 octombrie 2010. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ioan Florin Florescu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Sabina Savu-Rotenstein, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2011. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
  9. *Lucrările Colocviului internațional aniversar «Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere» (Iași – Bălți, 27–29 iulie 2011)*, coordonator: Eugen Munteanu, redactori: Luminița Botoșineanu, Doina Hreapcă, Ioana Repciuc. Număr special din „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LI (2011), Editura Academiei Române, București, 2012, 444 p., ISSN: 1583-7017.
  10. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, II, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a II-a, 4-5 noiembrie 2011. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2012, 414 p., ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
  11. Gh. Ivănescu, *Problemele capitale ale vechii române literare*. Ediția a II-a, revizuită, indici și bibliografie de Eugen Munteanu și Lucia-Gabriela Munteanu, cu o postfață de Eugen Munteanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2012, 440 p., ISBN: 978-973-703-770-1.²⁰
  12. Gh. Ivănescu, *Linguistique theorique et appliquée. Articles et études/ Theoretische und angewandte Linguistik. Artikels und Aufsätze*. Ediție, indici și bibliografie de Eugen Munteanu și Cătălin Nicolau, cu o postfață de Eugen Munteanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2012 (550 de pagini, sub tipar).
  13. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, III, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a III-a, 30 mai - 1 iunie 2013. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Iosif Camară, Sabina-Nicoleta Rotenstein, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2014, 412 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
  14. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, IV, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a II-a, 27 -29 octombrie 2014. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Iosif Camară, Ana-Maria Gînsac, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2015, 389 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
  15. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, V, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a V-a, 18-20 octombrie 2015. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Iosif Camară, Ana-Veronica Catană-Spenchiu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2016, 352 p.
  16. Munteanu, Eugen, *Paul Miron in memoriam*. Volum comemorativ alcătuit de..., Editura Junimea, Iași, 2017, 470 p. ISBN: 978-973-37-2005-8
  17. Munteanu, Eugen, Viorel Barbu *5 convorbiri despre știință, cultură, creație*, Editura Junimea, Iași, 2017, 275 p. ISBN: 978-973-37-2060-7.
  18. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, VI, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VI-a, 26-29 octombrie 2016. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Maria Gînsac, Dinu

---

¹⁹ Recenzie de Ana-Veronica Catană-Spenchiu, în „Philologica Jassyensia”, anul VII, nr. 1 (13), 2011, Iași, 2008, p. 311-312.

²⁰ Recenzie de Mădălina Ungureanu, în „Zeitschrift für romanische Philologie”, vol. 130, nr. 3, 2014, p. 911-913.

Moscal, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2018, 117 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.

19. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, VII, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VII-a, 18-20 mai, 2017. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2018, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
20. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, VIII, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VIII-a, 24-25 mai, 2018. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2018, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
21. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, IX, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VII-a, 9-11 mai, 2019. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2019, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
22. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, X, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VIII-a, 24-25 mai, 2018. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2018, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
23. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, IX, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VII-a, 9-11 mai, 2019. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2019, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
24. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, X, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VII-a, 3-5 iunie 2021. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2021, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.
25. *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*, XI, Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, ediția a VII-a, 16-18 iunie, 2022. Editori: Eugen Munteanu (coord.), Ana-Veronica Spenchiu, Ana-Maria Gînsac, Maria Moruz, Mădălina Ungureanu, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2022, 254 p. ISSN: 2285-5580. ISSN-L: 2285-5580.

d) cursuri universitare tipărite

1. *Istoria limbii române literare*, partea I (112 p. și anexe), partea a II-a (86 p. și anexe), Editura Universității Al. I. Cuza din Iași, 2004.
2. *Filosofia limbajului*, Editura Universității Al. I. Cuza din Iași, 2004, 104 p.

B) Articole și studii de specialitate

a) în publicații cotate ISI

1. *Miron Costin et Laurentius Toppeltinus: entre l'imitation de la syntaxe latine et le maniérisme rhétorique*, în "Revue de linguistique romane", Nr. 257-258, Janvier-Juin 2001 (Tome 65), Strasbourg, 2001, p. 197-222. ISSN: 0035-1458.
2. *Der Streit um das Recht zur Bibelübersetzung ins Rumänische. Metropolit Andrei Șaguna vs. Publizist Ion Heliade Rădulescu*, în "Romanische Forschungen", nr. 120 4/2008, Frankfurt am Main, 2008, p. 425-458. ISSN: 0035-8126.
3. *Innovationsmechanismen im aktuellen intellektuellen Wortschatz des Rumänischen* în "Zeitschrift für romanische Philologie", 125: 3 (2009), p. 495-529. ISSN: 0049-8661.

b) în reviste sau volume colective din străinătate

1. *Biblia de la București (1688) și manuscrisele contemporane paralele*, în "Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität", 7 (1988), Freiburg/München, 1988, p. 173-194. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.
2. *Eminescu und der "Bruch" des modernen europäischen Bewusstseins*, în "Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität", nr. 8, 1991, Freiburg/München, p. 97-114. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.
3. *Literalitate și creativitate lexicală în Parimiile lui Dosoftei*, în "Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität", nr. 10 (1993), Freiburg/München, p. 85-96. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.
4. *Die rumänische Lexikalisierung von griechischen suneivdesi*, în vol. "Septième Congrès International d'Etudes du Sud-Est Européen (Thessalonique, 29-1 août -4 septembre). Communications". Athenes, 1994, p. 163-166.
5. *Slavon ou latin? Une réexamination du problème de la langue-source des plus anciennes traductions roumaines du Psautier*, în "Atti del XXI Congresso Internazionale di Linguistica e Filologia Romanza (Palermo 18-24 settembre 1995). Vol. VI, Sezione 8, Paradigmi interpretativi della cultura medievale". A cura di Giovanni Ruffino, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1998, p. 351-364. ISBN: 3-484-50366-1 (3-484-50355-6 – întreaga serie).
6. *La Bible comme source d'innovation lexicale pour le vieux roumain écrit*, în "Balkan Archiv", Band 22/23 (1997/1998), Wissenschaftlicher Verlag A. Lehmann, Veitshöchheim, p. 213-222.
7. *On the object-language/ metalanguage distinction in St. Augustine's Works De dialectica and De Magistro*, in David Cram, Andrew Linn, Elke Nowak (ed.), *History of Linguistics*, vol. I: *Traditions in Linguistics Worldwide*, John Benjamins Publishing Company, 1999, p. 65-78. ISBN: 90 272 4582-7 (Eur)/ 1 55619 321-4 (USA)
8. *Ein Fall von 'Widerstand durch Kultur': Das nationale Eminescu-Kolloquium*, în "Balkan Archiv", Neue Folge, herausgegeben von Wolfgang Dahmen und Johannes Kramer, Band 26/27 (2001-2002), Wissenschaftlicher Verlag A. Lehmann, Veitshöchheim, p. 137-144, ISSN: 0170-8007.
9. *Die latinistische Strömung und die Herausbildung des modernen rumänischen Identitätsbewusstseins*, în "Deutsch-Rumänische Hefte", Berlin, Jahrgang III, Heft 1-2, Frühjahr 2000, p. 7-11 (partea I) și Heft 2-3, Herbst 2000, p. 16-19 (partea a II-a).
10. *Stilul politic și juridic-administrativ românesc. Prezentare diacronică*, în "Balkan Archiv", Neue Folge, herausgegeben von Wolfgang Dahmen und Johannes Kramer, Band 28/29 (2003-2004), Wissenschaftlicher Verlag A. Lehmann, Veitshöchheim, p. 171-217. ISSN: 0170-8007.
11. *Cîteva gânduri despre actualitatea concepției lui A. Philippide despre originea românilor*, în "Balkan Archiv", Neue Folge, herausgegeben von Wolfgang Dahmen und Johannes Kramer, Band 28/29 (2003-2004), Wissenschaftlicher Verlag A. Lehmann, Veitshöchheim, p. 131-140. ISSN: 0170-8007.
12. *Sprachplanung, Sprachlenkung und institutionalisierte Sprachpflege: Rumänisch*, în: Gerhard Ernst/ Martin Dietrich Glessgen/ Christian Schmitt/ Wolfgang Schweickard (eds.),

- Romanische Sprachgeschichte/ Histoire des langues romanes*, 2. Teilband, Walter de Gruyter, Berlin/ New York, 2006, p. 1430-1446. ISBN: 98-3-11-017150-1.
13. *Geschichte der Sprache der Politik, des Rechts und der Verwaltung in der Romania. Rumänisch*, în vol. Gerhard Ernst/ Martin Dietrich Glessgen/ Christian Schmitt/ Wolfgang Schweickard (eds.), *Romanische Sprachgeschichte/ Histoire des langues romanes*, 2. Teilband, Walter de Gruyter, Berlin/ New York, 2006, p. 2103-2112. ISBN: 98-3-11-017150-1.
  14. *Pour une typologie des transferts lexico-sémantique dans les traductions bibliques. Le cas du vieux roumain*, în vol. Montserrat López Díaz/ María Montes López (eds.), *Perspectives fonctionnelles: Emprunts, économie et variation dans les langues*, Editorial Axac, Santiago de Compostela, 2007 (“Actes du XXVIIIe Colloque de la Société internationale de linguistique fonctionnelle”, Santiago de Compostela, 20-26 septembre 2004), p. 193-199. ISBN: 84-933341-7-0.
  15. *Unificarea vechii române literare*, în vol. Wolfgang Dahmen, Petra Himstedt-Vaid, Gerhard Ressel (eds.), *Grenzüberschreitungen: Traditionen und Identitäten in Südosteuropa. Festschrift für Gabriella Schubert*. Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2008 (Balkanologische Veröffentlichungen, Bd. 45), p. 407-411. ISBN: 978-3-447-05792-9.
  16. *Grundfragen der rumänischen Philologie aus sprachpolitischer Sicht*, în vol. Cristoph König (ed.), *Das Potential Europäischer Philologien. Geschichte, Leistung, Funktion*, Osnabrück, 2009, p. 64-71.
  17. *Die ersten literarischen rumänischen Texte. Inhalt, Datierung, Herkunft, kulturhistorische Bedeutung*, în “Balkan Archiv”, Neue Folge, herausgegeben von Wolfgang Dahmen und Johannes Kramer, Band 30-31 (2005-2006), Wissenschaftlicher Verlag A. Lehmann, Veitshöchheim, 2009, p. 205-267. ISSN: 0170-8007.
  18. *Das choronymische Mikrosystem des Rumänischen. Eine historische Darstellung*, în vol.: Wolfgang Ahrens, Sheila Embleton, André Lapierre (eds), *Names in Multi-Lingual, Multi-Cultural and Multi-Ethnic Contact*. Proceedings of the 23rd International Congress of Onomastic Sciences, August 17-22, 2008, York University, Toronto, Canada, Published by York University, Toronto, Canada, 2009, p. 740-750. ISBN: 978-1-55014-521-2.
  19. *Le nid ethno-choronymique «juif» en roumain. Approche historique et systématique*, în Maria Iliescu, Heidi Siller-Runggaldier, Paul Danler (eds), „Actes du XXVe Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes“ (Innsbruck, 3-8 septembre 2007), tom. III, De Gruyter, 2010, p. 325-336. ISBN: 978-3-11-023191-5.
  20. *Sulla tradizione biblica romena. Dissociazioni di principio*, în „Quaderni della Casa Romena di Venezia“, VII, 2010. «Atti del Congresso Internazionale «La Tradizione biblica romena nel contesto europeo» (Venezia, 22-23 aprile 2010), a cura di Eugen Munteanu, Ana-Maria Gînsac, Corina Gabriela Bădeliță, Monica Joița, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2010, p. 15-26. ISSN: 1583-9397.
  21. *Die Konzeption von Gheorghe Ivănescu über die mittelalterlichen Wanderungen der Rumänen*, în Wolfgang Dahmen/ Günther Holtus/ Johannes Kramer/ Michael Metzeltin/ Wolfgang Schweickard/ Otto Winkelmann (edit.), *Südosteuropäische Romania. Siedlungs-/Migrationsgeschichte und Sprachtypologie* (Romanisches Kolloquium XXIV), Narr Francke Verlag, 2012, p. 47-59. ISBN: 938-3-8233-6740-6.
  22. *Monumenta linguae Dacoromanorum, projet philologique de longue haleine*, în „Synergies Roumanie“, 7 (2012), p. 343-349. ISSN: 2261-3463.
  23. (Împreună cu Lucia-Gabriela Munteanu), *Compendio de la tradición bíblica rumana con ejemplos del Libro de Ruth*, în „Biblias Hispánicas“, nr. 2 (2013), p. 439-527. ISSN: 2171-2026.
  24. *Wolfgang sive de amicitia*, în: Thede Kahl/Johannes Kramer/ Elton Prifti (eds.), *Romanica et Balcanica. Wolfgang Dahmen zum 65. Geburtstag*, Akademische Verlagsgemeinschaft, München, 2015, p. 31-35. ISBN: 978-3-95477-036-6.

25. Munteanu, Eugen, Lucia-Gabriela Munteanu, *La Septante traduite en roumain par Nicolae Milescu pendant la première moitié du XVIIe siècle. Contexte historique, significations culturelles, confessionnelles et traductologiques*, în vol. Wim François/ August den Hollander (edit.), *Vernacular Bible and religious Reform in the Middle Ages and early modern era*, Peeters, Leuven – Paris – Bristol, CT, 2017 (Bibliotheca Ephemeridum Theologicarum Lovanensium, CCLXXXVII), p. 247-272 (ISBN: 798-90-479-3431-3).

c) în reviste sau volume colective din România

1. *Eminescu, note asupra poeticului*, în OS, nr. 2, 1977, p. 11 Traian
2. *Blaa, sensuri ale integralității*, în OS, nr. 1, 1978, p. 4.
3. *Complexul mitopoetic al “descifrării” la Eminescu*, în OS, nr. 4-5, 1978, p. 7-8.
4. *Eul cosmic eminescian*, în “Cronica”, nr. 24, 16 iunie 1978, p. 7, 8.
5. *Tragediile lui Seneca în românește*, în “Cronica”, nr. 1, 4 ianuarie 1980, p. 8.
6. *Niveluri structurale în Eneida lui Vergilius*, în vol. Traian Diaconescu (ed.), *Antichitatea și moștenirea ei spirituală*, I, Iași, 1981, p. 170-176.
7. *Limba și ființă în poezia eminesciană*, în “Caietele Eminescu”, Iași, 1980, p. 77-84.
8. *Eminescu și “ruptura” conștiinței europene moderne*, în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 45-63.
9. *Note asupra DOOM*, în AUI, tom. XXX (1984), secț. III, e-lingvistică, p. 73-79.
10. *Natura semiotică a raporturilor dintre dialectică și retorică la Aurelius Augustinus*, în vol. Petru Ioan (ed.), *Filosofia și problematica lumii contemporane*, Iași, 1986, p. 105-114.
11. *Asupra distincției limbaj-obiect/ metalimbaj în lucrările lui Augustin De dialectica și De magistro*, în ANLL, XXXI (1986-1987), A-lingvistică, p. 9-21.
12. *Semnificație, desemnare, denotare*, în AUI (serie nouă), secț. III, B-filosofie, tom. XXIII (1987), p. 93-94.
13. *Despre traduceri și despre limbile de cultură*, în “Dialog”, anul XVIII, noiembrie 1987, p. 8.
14. *Configurația cîmpului semantic referitor la noțiunile din sfera cunoașterii în Biblia de la București (1688), în comparație cu originalul grecesc al traducerii*, în AUI (serie nouă), lingvistică, tom. XXXV, secț. III, 1989, p. 43-62.
15. *Tipuri de calcuri lexicale în Biblia de la București (1688) și în versiunile preliminare contemporane (cu exemplificări din Cartea înțelepciunii lui Solomon)*, în AUI, lingvistică, tom. XXXVI, 1990, p. 59-112.
16. *Dosoftei, Parimiile preste an (Fragmente teologico-filosofice)*, selecție, transcriere interpretativă și prezentare, în LRC, nr. 2-4 (1991), p. 46-49.
17. *Etre et langage dans la poétique d’Eminescu*, în AUI, tom. XXXVII, filosofie, nr. 1-2, 1991, p. 100-104.
18. *Un fenomen de transfer semantic: lexicalizarea în limba română literară veche a conceptului biblic “aproapele”*, în LR, XLI, 1992, nr. 1-2, p. 51-56.
19. *Eugenio Coseriu, o expresie desăvârșită a geniului științific românesc*, articol introductiv la studiul lui Eugenio Coseriu, THEOPHYLACTUS, II, 15. *O contribuție la clarificarea lui torna, torna, fratre*, traducere din limba germană și adaptare de Eugen Munteanu, în LRC, anul II, nr. 1 din 1992, p. 51-62.
20. *Latina medievală ca “limbă a tradiției” și începuturile limbilor literare europene moderne*, în vol. Traian Diaconescu (ed.), *Antichitatea și moștenirea ei spirituală*, II, Iași, 1993, p. 44-58.
21. *Mărturisirea ortodoxă a lui Petru Movilă (1642) și formarea terminologiei teologice românești*, în vol. 350 de ani de la Sinodul de la Iași, 1642-1992 (AUI-teologie, Tom. I-1992), p. 85-94.
22. *Componenta aristotelică a gândirii lingvistice coseriene*, în vol. *Omul și limbajul său. Studia linguistica in honorem Eugenio Coseriu*, număr special din AUI, lingvistică, tom. XXXVII-XXXVIII (1991-1992), Iași, 1993, p. 73-83.

23. *Natura semiotică a numelui lui Dumnezeu în gândirea teologică a lui Thomas de Aquino*, în vol. *Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului. Lingvistică, semiotică, poetică, stilistică*, vol. I, Suceava, 1992, p. 99-103.
24. *Reflexe în tradiția românească a unei expresii neotestamentare: ἄρτος ἐπιούσιος (Mat. 6:12, Luc. 11:3)*, în ANLL, nr. XXXII-XXXIII (1991-1992), p. 43-74.
25. Eugen Coșeriu, *Simbol, semn, cuvânt*, traducere și adaptare în limba română de Eugen Munteanu, în AUI, tom. XXXIX (1993), secț. 3-lingvistică, p. 5-22.
26. *Lexicalizarea în limba română literară veche a conceptului "conștiință"*, în SCL, nr. 3, 1993, p. 221-235.
27. *Die rumänische Lexikalisierung des 'Bewusstsein'-Begriffs*, în AUI, tom. XXXIX (1993), secț. e-lingvistică, p. 69-87.
28. *Universalism medieval și particularism ironic modern*, în "Contrapunct", anul V, nr. 11 (160), noiembrie 1994, p. 4.
29. *Urmașii gr. πρόνοια limba română literară veche*, în AUI, tom. XL (1994), secț. e-lingvistică, p. 23-38.
30. *A fost păstrat numele împăratului Traian în tradiția populară românească?*, în "Convorbiri literare", Iași, nr. 1, ianuarie 1999, p. 7.
31. *Miron Costin și Laurentius Toppelinus: între imitarea sintaxei latine și manierismul retoric*, în AUI, tomul XLVI-XLVII (2000-2001) — *Omagiu profesorului Alexandru Andriescu*, p. 85-102.
32. *Câteva reflecții asupra statutului actual al cercetării filologice românești*, în vol. Ofelia Ichim/Florin-Teodor Olariu, *Identitatea limbii și literaturii române în perspectiva globalizării*, Editura Trinitas, Iași, 2002, p. 113-118.
33. *Aspecte ale creativității lexicale în terminologia filosofică actuală*, în vol. Ofelia Ichim/Florin-Teodor Olariu, *Limba și literatura română în spațiul etnocultural dacoromânesc și în diaspora*, Editura Trinitas, Iași, 2003, p. 182-213.
34. *Dinamica istorică a cultivării instituționalizate a limbii române*, în "Revista română", Iași, anul IV, nr. 4 (34), decembrie 2003, p. 6 (I), nr. 1 (35), martie 2004, p. 7 (II); nr. 2, iunie 2004, p. 6 (III); nr. 3, octombrie 2004, p. 6 (IV); nr. 4 (38), decembrie 2004, p. 6 (V).
35. *Lecturi humboldtiene*, în "Timpul", Iași, nr. 1, ianuarie, 2004, p. 21 (I), nr. 2, februarie 2004, p. 19 (II), nr. 3, martie 2004, p. 19 (III).
36. *Interferențe lingvistice greco-române în actul traducerii (Mărgăritarele lui Ioan Hrisostomul, București, 1691)*, în AUI, lingvistică, tomurile XLIX-L (2003-2004) ("Omagiu D. Irimia"), p. 349-365.
37. *Câteva note critice privitoare la un recent dicționar*, în "Idei în dialog", nr. 4 (7), aprilie 2005, p. 11-13.
38. *Un caz de inconsecvență ortografică cu motivație confesională: I(i)sus H(ch)ristos*, în "Idei în dialog", nr. 8 (11), august 2005, p. 13-16, retipărit în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, tom. XLIV-XLVI (2004-2006), Iași, 2007, p. 31-43.
39. *Eugenio Coseriu. Fundamente filosofice ale unei "lingvistici integrale"*, în vol. Șt. Afloroaiei (coord.), *Ideea europeană în filosofia românească*, I (număr special al revistei "Hermeneia"), Iași, 2005, p. 126-135.
40. *Etno-horonimie românească (EHR). Dicționar istoric al numelor de țări și de popoare în română. Prezentarea unui proiect* în AUI, lingvistică, tom. LI (2005) ("Omagiu C. Frâncu"), p. 299-321.
41. *Hans-Georg Gadamer: Limba ca medium al ființei umane*, în vol. Mihaela Lupu, Eugen Munteanu, Florin-Teodor Olariu, Iulian Popescu (ed.), *Signa in rebus. Studia linguistica et semiologica in honorem M. Carпов*, Editura Universitatii „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2006, p. 235-242.

42. *Semnificații ale unei vechi polemici. Andrei Șaguna împotriva lui Ion Heliade Rădulescu în jurul traducerii Bibliei în limba română*, în vol. Marius-Radu Clim, Ofelia Ichim, Laura Manea, Florin-Teodor Olariu (ed.), *Identitatea culturală românească în contextul integrării europene*, Editura Alfa, Iași, 2006, p. 241-262.
43. *Lexicul constituțional românesc*, în "Idei în dialog", nr. 5 (20), mai 2006, p. 46-47.
- 43bis *Mögliche Richtungen und Forschungsthemen der heutigen Rumänischen im deutschem Raum*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai“, anul LX (2006), p. 71-78.
44. *Mitropolitul Varlaam, cărturar și reformator al limbii române literare*, în vol. *Leastvița sau Scara raiului de Ioan Scărarul*. Ediție jubiliară dedicată Sfântului Ierarh Varlaam, Mitropolitul Moldovei, autorul traducerii. Ediție, notă asupra ediției și glosar de Oana Panaite, prefață și revizuirea transcrierii interpretative de Eugen Munteanu, tipărită cu binecuvântarea P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Locțiitor de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Trinitas, Iași, 2007, p. 7-21. ISBN: 978-973-155-014-5.
45. *Ein Fall orthographischer Inkonsequenz mit konfessioneller Motivation: I(i)sus H(ch)ristos*, în vol. Sanda Reinheimer-Râpeanu/ Ioana Vintilă Rădulescu (ed.), *Limba română limbă romanică*. Omagiu acad. Marius Sala la împlinirea vârstei de 75 de ani, Editura Academiei Române, București, 2007, p. 397-412. ISBN: 978-973-27-1552-9.
46. *Biblia de la București (1688) în raport cu versiunile ulterioare ale Sfintei Scripturi în limba română. Un punct de vedere filologic*, în vol.: Mihai Vizitiu (edit.), *Sfânta Scriptură și Sfânta Liturghie, izvoare ale vieții veșnice*, Editura Trinitas, Iași, 2008, p. 111-134.
46. *Lexicalizarea în limba română a conceptelor de origine biblică*, în „Tabor”. Revistă de cultură și spiritualitate românească editată de Mitropolia Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, nr. 1, anul III, aprilie 2009, p. 35-54, retipărit în: Viorel Barbu (ed.), *Prelegeri academice*, vol. VII, Editura Academiei Române, București, 2009, p. 47-60.
47. *Repere ale tradiției biblice românești (I-III)*, în „Idei în dialog”, anul V. Nr. 4 (55), aprilie 2009, p. 22-24, nr. 5 (56), p. 34-36) și nr. 6 (57), p. 25-27.
48. *Câteva reflecții asupra receptării ideilor humboldtiene în opera lui A. Philippide*, în „Philologica Jassyensia“, an V, nr. 1 (9), 2009, p. 62-68.
49. *Les reflets en roumain du syntagme a!rto" ejpiouvsio" (Matthieu 6:11, Luc 11:13)*, în „Biblicum Jassyense. Romanian Review for Biblical Philology and Hermeneutics“, volume 1, Iași, 2010, p. 91-148.
50. *La tradizione biblica romana. Dissociazioni di principio*, în *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, VII, 2010. Atti del Congresso Internazionale «La Tradizione biblica romana nel contesto europeo» (Venezia, 22-23 aprilie 2010), a cura di Eugen Munteanu, Ana-Maria Gînsac, Corina Gabriela Bădeliță, Monica Joița, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2010, p. 15-26.
51. *O prietenie exemplară. Petru Caraman și Gheorghe Ivănescu în corespondență*, în „Limba Română“, nr. 1-2, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 35-41 (I), nr. 3-6, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 271-276 (II), nr. 7-8, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 166-174 (III) și nr. 9-10, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 112-116 (IV).
52. *Câteva reflecții despre posteritatea imediată a lui Eugeniu Coșeriu*, în „Limba Română“, nr. 7-8, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 38-44.
53. *Vigoare și tenacitate*, în „Limba română“, nr. 3-6, anul XXI, Chișinău, 2011, p. 15.
54. *Tradiția biblică românească. Coordonate, stadiu al cercetării, potențial*, în: Eugen Munteanu (coord.), *Receptarea Sfintei Scripturi, între filologie, hermeneutică și traductologie*. Lucrările Simpozionului Național «Explorări în tradiția biblică românească și Europeană», Iași, 28-29 octombrie 2010, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 2011, p. 11-20.
55. (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu), *Un eveniment filologic de excepție: publicarea unei versiuni românești din secolul al XVIII-lea a Bibliei, tradusă după Vulgata*, în vol.:

- Gheorghe Chivu, Alexandru Gafton, Adina Chirilă (coord.), *Filologie și bibliologie. Studii [în onoarea profesorului Vasile Țâra]*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2011, p. 253-268.
56. *Prefață* la volumul: Emanuel Coțac, *Dilemele fidelității. Condiționări culturale și teologice în traducerea Bibliei*, Editura Logos, Cluj-Napoca, 2011, p. 9-11.
57. „*Monumenta linguae Dacoromanorum*”, proiect de prestigiu al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în volumul: Vasile Bâcu et alii (ed.), *Simpozionul Internațional „Grigore Bostan – 70”. Probleme actuale de filologie română* (Cernăuți, 10-12 octombrie 2011), Cernăuți, 2012, p. 270-289.
58. *En guise de préface. La postérité d’Eugenio Coseriu*, în vol.: Eugen Munteanu (coord.), *Lucrările colocviului Internațional „Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere” (Iași-Bălți, 27-29 iulie 2011)*, număr special din „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LI (2011), Editura Academiei Române, București, 2012, p. 7-13.
59. *G. Ivănescu și Eugenio Coseriu – semnificații ale unei prietenii*, în vol.: Eugen Munteanu (coord.), *Lucrările colocviului Internațional „Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere” (Iași-Bălți, 27-29 iulie 2011)*, număr special din „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LI (2011), Editura Academiei Române, București, 2012, p. 63-72.
60. *Vasile Arvinte, in memoriam (1927 – 2011)*, în „Dacia literară”, anul XXIII (serie nouă din 1990), nr. 110-111 (12-12/ 2012), p. 102-104; retipărit în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LII (2012), p. 269-270.
61. *A Brief History of the Romanian Biblical Tradition*, în „Biblicum Jassyense. Romanian Review for Biblical Philology and Hermeneutics”, volume 3, Iași, 2012, p. 5-55.
62. *Tradiția biblică românească. O prezentare sintetică*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LII (2012), p. 11-37.
63. *Biblia în limba română*, în Eugen Simion (coord.), *Dicționarul literaturii române*, vol. I (A-L), Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2012, p. 163-174. [Reluat în: Eugen Simion (coordonator general.), *Dicționarul literaturii române*. Ediția a II-a, revizuită, adăugată și adusă la zi, Editura Muzeului Literaturii Române, București, 2016, vol. II (litera B), p. 817-831).]
64. *Cuvânt înainte*, la volumul: *Șapte taine a besearecii, Iași, 1644*. Ediție critică, nota asupra ediției și studiu filologico-lingvistic de Iulia Mazilu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2012, p. 9-12.
65. *Editarea de texte românești vechi, între coropcăreala lucrativă și impostura „academică”*, în „Cronica veche”, anul II (XLVIII), nr. 4 (27), aprilie 2013, p. 6-7), republicat în vol.: *Omagiu lui E. Simion la 80 de ani*, București, 2013.
66. *Cuvânt înainte*, la volumul: Loredana Dascăl, *Reflexe epistolare ale activității Companiei Negustorilor Greci din Sibiu (1453-1895)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2013, p. 8-13.
67. *Gheorghe Ivănescu, omul și intelectualul*, în „Dacia literară”, anul XXIV/ 112-113 (serie nouă din 1990), ianuarie-februarie 2013, p. 97-105.
68. *Cuvânt înainte*, la volumul: Cristina Crețu (editor), *Ilie Miniati, Cazanii (București, 1742). Studiu filologic și lingvistic, ediție de text, notă asupra ediției, note și glosar*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2013, p. 13-15.
69. *Cuvânt înainte*, la volumul: Ana-Maria Gînsac, *Teonimie românească. Concept, metodă, probleme*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2013, p. 15-17.
70. *In memoriam D. Irimia. O evocare*, în volumul: Ofelia Ichim (coord.), *Diaspora culturală românească: paradigme lingvistice, culturale și etnofolclorice*, Iași, Editura Alfa, 2013, p. 81 – 85.
71. *Rolul Bisericii și al textelor cu conținut bisericesc în procesul de formare a vechii române literare. Un punct de vedere filologic*, în vol.: Nicolae-Cristian Cădă (edit.), *Șerban Cantacuzino, Antim Ivireanul și Neofit Cretanul, promotori ai limbii române în cult*. Lucrare

- publicată cu binecuvântarea Preafiericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Cuvântul Vieții, București, 2013, p. 7-79.
72. *Hapax legomena în versiunea „Milescu” a Vechiului Testament* (Ms. 45), în volumul: Rodica Zafiu, Ariadna Ștefănescu, Carmen Mîrzea Vasile, Raluca Brăescu (edit.), *Limba română: variație sincronă, variație diacronică. II (Stilistică, pragmatică, retorică și argumentare, istoria limbii, filologie, dialectologie)*. Actele celui de-al 12-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică (București, 14-15 decembrie, 2012), Editura Universității din București, 2013, p. 275-282.
  73. *Material lexical inedit din versiunea „Milescu revizuită” a Vechiului Testament (Ms. 45 de la Biblioteca Filialei din Cluj a Academiei Române)*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, t. LIV (2014), Editura Academiei Române, București, 2015, p. 51-110. ISSN: 1583-7017.
  74. *Din bestiarul biblic: furnicoleul*, în volumul Bogdan Crețu/ Lăcrămioara Petrescu (coord.), *Omagiu profesoarei Elvira Sorohan*, Junimea, Iași, 2014, p. 65-80.
  75. (împreună cu Lucia-Gabriela Munteanu), *Nicolae Milescu, traducător al Septuagintei în limba română. Evaluare traductologică*, în „Analele științifice ale Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași” (serie nouă), secțiunea III, e, lingvistică, tomul LX, 2014, p. 231-238).
  76. *Prefață* la volumul: la volumul: Neculai Muscalu, *Scrierea istoriei în limba română: A.D. Xenopol. Elemente de limbă și discurs*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2015, p. 7.
  77. *Postfață* la volumul: Antim Ivireanul, *Dumnezeieștile și sfintele Liturghii*, Târgoviște, 1713. Ediție de text, introducere, studiu filologico-lingvistic și notă asupra ediției de Alina Camil. Editura „Basilica”, București, 2015.
  78. *Prefață* la volumul: Silvia Chiosea, *Epistolă și panegiric greco-român adresate lui Constantin Brâncoveanu (Ms. BAR 766)*, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași, 2016, p. 5-7.
  79. *Prefață* la volumul: Cristina Cărăbuș, *Zoonimie biblică românească*, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași, 2017, p. 5-6.
  80. Articolul *Eugeniu Coșeriu*, în Eugen Simion (coordonator general), *Dicționarul general al literaturii române*. Ediția a II-a, revizuită, adăugată și adusă la zi, Editura Muzeului Literaturii Române, București, 2016, vol. III (litera C), p. 687-690.
  81. *O regretabilă impostură universitară*, în „România literară”, nr. 22 (2017), p. 4.
  82. *Nicolae Spătarul Milescu lexicograf? Despre o falsă paternitate literară și despre o ediție ratată*, în „Cronica veche”, Iași, anul VII, nr. 8 (79), august, 2017, p. 8(I). Ibidem, nr. 9 (80), septembrie, 2017, p. 7 (II), (<https://cronicaveche.files.wordpress.com/2017/08/revista-cronica-veche-august-f.pdf>); retipărit în vol.: Adina Chirilă (ed.), *Omul de cuvînt. In honorem Gheorghe Chivu*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2017, p. 417-425..
  83. *Sfânta Scriptură – sursă și fundament al imaginarului european comun: sensuri, sintagme, expresii*, în „Caietele de la Putna”, X (2017), p. 25-35.
  84. *Prefață* la volumul: Andreas Clemens, *Kleines walchisch-deutsch und deutsch-walachisches Wörterbuch*, Buda, 1821, ediție de text, studiu filologico-lingvistic și notă asupra ediției de Mariana Nastasia, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2017, p. 9–11.
  85. *Nicolae Milescu Spătarul, traducător în limba română al Septuagintei*, în vol. ***, *Text – co(n)text, multiculturalitate*, actele Colocviului Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu”, Chișinău, 13-14 octombrie 2017, Chișinău, 2018, p. 12-26.
  86. *Din nou despre cum nu trebuie editate textele înaintașilor*, în „Cronica veche”, anul VIII, nr. 4 (87), aprilie 2018, p. 7 (I) și nr. 5 (88), mai 2018, p. 6 (II).
  87. *O scrisoare inedită a lui Gh. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 3-4, anul XXVIII/2018, p. 88-93.
  88. *Correspondență inedită primită de Gh. Ivănescu de la Theofil Simenschi*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 5-6, anul XXVIII/2018, p. 121-138.

89. Gh. Ivănescu în corespondență. Scrisori primite de la Vasile Arvinte. Ediție, prezentare, note și comentarii de Eugen Munteanu, în *Cronica veche*, anul VIII, nr. 6 (89), iunie 2018, p. 6 (I) și nr. 7 (90), iulie 2018, p. 7 (II).
90. *Traducțiile fac o literatură. Câteva reflecții despre traduceri, cultură și educație*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 7-8, anul XXVIII/2018, p. 115-120.
91. *Un fals filologic și o impietate la adresa vechii culturi românești*, în „România literară”, anul L, nr. 30-31, 6 iulie 2018, p. 3, 9.
92. *Carmen-Gabriela Pamfil către Gh. Ivănescu. Scrisori inedite*. Prezentare, ediție, note și comentarii de Eugen Munteanu, în „Scriptor”, iulie-august 2018.
93. *Aspecte ale tragicului în Moara cu noroc*, în „Scriptor”, anul V, nr 1-2 (49-50), ianuarie-februarie 2019, p. 112-114.
94. *Kafka, inimitabilul*, în „Expres cultural”, anul III, nr. 3 (27), martie 2019, p. 7-8 (I); ibidem, anul III, nr. 4 (28), p. 14 (II).
95. *Mitul lui Orfeu în poezia lui Ovidiu*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 1, anul XXIX/2019, p. 146-152.
96. *Două scrisori către Eugenio Coseriu*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 2, anul XIX/2019, p. 220-225.
97. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu (I)*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 3, anul XXIX/2019, p. 64-73.
98. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu (II)*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 4, anul XXIX/2019, p. 64-73.
99. *6 poeți germani tălmăciți pe românește de Eugen Munteanu*, în „Expres cultural”, anul III, nr 7-8 (31-32), iulie-august, 2019, p. 7.
100. *De utilitate libros conservandi contra Valerium*, în „Scriptor”, anul V, nr 7-8 (55-56), iulie-august, 2019, p. 78-80.
101. *Notații despre poezia lui Octavian Goga*, în „Expres cultural”, anul III, nr. 9 (33), septembrie 2019, p. 4.
102. *Un gentleman (N. Manolescu)*, în „Expres cultural”, anul III, nr. 11 (35), noiembrie 2019, p. 7.
103. (împreună cu Wolfgang Dahmen), *Biblia de la București (1688) într-un text german din secolul al XVIII-lea*, în vol: Ofelia Ichim (coordonator), Marius-Radu Clim, Ofelia Ichim, Veronica Olaru, Alina-Mihaela Pricop, Ioana Repciuc (edit.), *1918 – 2018. Limba și cultura română – structuri fundamentale ale identității naționale: evaluări, perspective*, Editura Tracus Arte. București, 2019, p. 83-104.
104. *Ion Gheție către Carmen Gabriela-Pamfil. Epistolar*, în „Expres cultural”, anul III, nr. 12 (36), decembrie 2019, p. 7 (I); ibidem, anul IV, nr. 1 (37), ianuarie 2020, p. 13 (II); ibidem, anul IV, nr. 5 (41); ibidem, numărul 2, februarie 2020, p. 13 (III); ibidem, mai 2020, p. 14 (IV).
105. *Dimitrie Găzdaru către G. Ivănescu, epistolar inedit*, prezentare de Eugen Munteanu, în „România literară”, nr. 8, 21 februarie 2020, p. 16.
106. *Jurnal freiburghez (I)*, în „Scriptor”, anul VI, nr 3-4 (63-64), martie-aprilie, 2020 p. 130-133.
107. *Jurnal freiburghez (II)*, în „Scriptor”, anul VI, nr. 5-6 (65-66), mai-iunie 2020, p. 127-130.
108. *Jurnal freiburghez (III)*, în „Scriptor”, anul VI, nr. 7-8 (67-68), iulie-august 2020, p. 123-17.
109. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu (III)*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 2-3, aprilie-iunie, anul XXIX/2020, p. 100-107.
110. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu (IV)*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 4-5, iulie-august, anul XXIX/2020, p. 100-111.
111. *Jurnal heidelberghez 1994 (I)*, în „Expres cultural”, anul IV, nr. 6 (4), iunie 2020, p. 13.
112. *Jurnal heidelberghez 1994 (II)*, în „Expres cultural”, anul IV, nr. 9 (45), septembrie 2020, p. 13.

113. *Jurnal heidelberghez 1994* (III), în „Expres cultural”, anul IV, nr. 10 (46), octombrie 2020, p. 13.
114. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu* (V), în „Limba română”, Chișinău, nr. 6, octombrie-decembrie, anul XXX/2020, p. 67-79.
115. *Jurnal heidelberghez 1994* (IV), în „Expres cultural”, anul IV, nr. 11 (47), noiembrie 2020, p. 9.
116. *Jurnal heidelberghez 1994* (V), în „Expres cultural”, anul IV, nr. 12 (48), decembrie 2020, p. 10.
117. *Jurnal heidelberghez 1994* (VI), în „Expres cultural”, anul V, nr. 1 (49), ianuarie 2021, p. 15.
118. *Jurnal heidelberghez 1994* (VII), în „Expres cultural”, anul V, nr. 2 (50), februarie 2021, p. 20.
119. *Jurnal heidelberghez 1994* (VIII), în „Expres cultural”, anul V, nr. 3 (51), martie 2021, p. 20.
120. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu* (VI), în „Limba română”, Chișinău, nr. 2, martie-aprilie, anul XXI/2021, p. 52-59.
121. *Jurnal heidelberghez 1994* (IX), în „Expres cultural”, anul V, nr. 4 (52), aprilie 2021, p. 22.
122. *Jurnal heidelberghez 1994* (X), în „Expres cultural”, anul V, nr. 5 (53), mai 2021, p. 18.
123. *Jurnal heidelberghez 1994* (XI), în „Expres cultural”, anul V, nr. 6 (21), iunie 2021, p. 17.
124. *O revelație documentară: 17 scrisori inedite ale lui G. Ivănescu către Eugeniu Coșeriu* (VII), în „Limba română”, Chișinău, nr. 4, iulie-august, anul XXI/2021, p. 63-77.
125. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (I), în „Expres cultural”, anul V, nr. 8 (56), august, 2021, p. 20.
126. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (II), în „Expres cultural”, anul V, nr. 9 (57), septembrie, 2021, p. 22.
127. Wolfgang Dahmen & Eugen Munteanu, *Ein sächsischer Pfarrer des 18. Jahrhunderts als Romanist und Rumänist avant la lettre?*, în vol.: Jörn Albrecht, Gunter Narr (edit.), *Geschichte der romanischen Länder und ihrer Sprachen Innerromanischer und deutsch-romanischer Sprachvergleich Mit besonderer Berücksichtigung der Dacoromania*. Festschrift für Rudolf Windisch, Narr Francke Verlag, Tübingen, 2021, p. 73-94.
128. Wolfgang Dahmen & Eugen Munteanu, *Un pastor saxon din secolul al XVIII-lea ca romanist și românist avant la lettre?*, în „Limba română”, Chișinău, nr. 5-6, septembrie-decembrie 2021, p. 131-157 (versiunea românească a articolului anterior).
129. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (III), în „Expres cultural”, anul V, nr. 11 (58), noiembrie, 2021 p. 18.
130. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (IV), în „Expres cultural”, anul VI, nr. 1 (61), ianuarie, 2022, p. 18.
131. *Jurnal epistolar jenahez 1999-2001* (I), în „Limba română”, Chișinău, nr. 1-2 (267-268), ianuarie/februarie 2022, p. 59-76.
132. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (V), în „Expres cultural”, anul VI, nr. 2 (62), februarie, 2022, p. 20.
133. *Mythos și methodos în poezia barbiană*, în „Scriptor”, anul VIII, nr 3-4 (87-88), martie-aprilie, 2022 p. 126-128.
134. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (VI), în „Expres cultural”, anul VI, nr. 4 (64), aprilie, 2022, p. 17.
135. *Jurnal epistolar jenahez 1999-2001* (II), în „Limba română”, Chișinău, nr. 3-4 (269-270), martie-aprilie 2022, p. 59-76.
136. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (VII), în „Expres cultural”, anul VI, nr. 5 (65), mai, 2022, p. 17.

137. *In memoriam magistri Traiani Diaconescu*, în „Scriptor“, anul VIII, nr 7-8 (91-92), iulie-august 2022, p. 38-42.
138. *Mateiu Caragiale, un sfinx baroc la porțile Europei*, în „Convorbiri literare“, nr. 6 (318), iunie 2022, p. 136-140.
139. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (VIII)*, în „Expres cultural“, anul VI, nr. 6 (66), august, 2022, p. 15
140. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (IX)*, în „Expres cultural“, anul VI, nr. 7 (67), septembrie, 2022, p. 17.
141. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (X)*, în „Expres cultural“, anul VI, nr. 8 (68), octombrie, 2022, p. 17.
142. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XI)*, în „Expres cultural“, anul VI, nr. 12 (72) decembrie, 2022, p. 14.
143. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XII)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 1 (73) ianuarie, 2023, p. 15.
144. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XIII)*, în „Expres cultural“, anul, nr. 3 (75) martie, 2023, p. 18.
145. *Jurnal epistolar jenaez 1999-2001 (III)*, în „Limba română“, Chișinău, nr. 1-2 (279-280), ianuarie-februarie 2023, p. 59-76.
146. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XIV)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 5 (77) mai, 2023, p. 19.
147. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XV)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 6 (78) iunie, 2023, p. 17.
148. *Jurnal epistolar jenaez 1999-2001 (IV)*, în „Limba română“, Chișinău, nr. 5-6 (283-284), mai-iunie, 2023, p. 149-156.
149. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XVI)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 7(79) iulie, 2023, p. 17.
150. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XVII)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 8 (80) august, 2023, p. 17.
151. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XVIII)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 9 (81) septembrie, 2023, p. 17.
152. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XIX)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 10 (82) octombrie, 2023, p. 19.
152. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XX)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 11 (83) noiembrie, 2023, p. 16.
153. *Pentru o nou ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir*, în: Vasile Nechita/ Vasile M. Demciuc (coord.), *Dimitrie Cantemir, domn moldav și „principe al științei românești”*, Carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, volumul II, p. 102-134, Editura Crimca, Suceava, 2023, ISBN: 978-606-734-209-3.
154. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XXI)*, în „Expres cultural“, anul VII, nr. 12 (84) decembrie, 2023, p. 17.
155. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar (XXII)*, în „Expres cultural“, anul VIII, nr. 1 (86) ianuarie, 2024, p. 20.
156. *Capidava mea (I). Drumul*, în „Expres cultural“, anul VIII, nr. 2(87), februarie 2024, p. 17.
157. *Capidava mea (II). Șantierul arheologic*, în „Expres cultural“, anul VIII, nr. 3 (88) martie, 2024, p. 17.
158. *Capidava mea (III). Introducere în tainele științei arheologice*, în „Expres cultural“, anul VIII, nr. 4 (89), aprilie, 2024, p. 18.
158. *Capidava mea (IV). Portret de mentor: Radu Florescu*, în „Expres cultural“, anul VIII, nr. 5 (90), mai, 2024, p. 18.

158. *Capidava mea* (V). *Vasul de lut cu inscripția Petre*, în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 6 (91), iunie, 2024, p. 18.
159. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (XXIII), în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 7 (92) iulie, 2024, p. 20.
160. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (XXIV), în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 8 (93) august, 2024, p. 14.
161. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (XXV), în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 9 (93) septembrie, 2024, p. 20.
162. *Dosoftei, reformator și creator de limbă. Cuvânt înainte la: Mitropolitul Dosoftei, Molităvnic de-nțăles, Iași, 1681*. Ediție, studii și glosar de Mădălina Ungureanu (coordonator), Iosif Camară, Ana-Catană-Spenchiu, Maria Moruz, Mihail Khalid Qaramah, Cornel tatai-Baltă, Anka-Elisabeta Tatay, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași/ Editura „Mitropolit Iacob Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2024.
163. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (XXVI), în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 10 (94) octombrie, 2024, p. 18.
164. *Răstimp parizian, 1997-2000. Jurnal epistolar* (XXVII), în „Expres cultural”, anul VIII, nr. 11 (94) noiembrie, 2024, p. 18.
165. *Dimitrie Cantemir 350*, în „Caietele de la Putna”, XI (2024), p.309-313.

Recenzii și note asupra unor lucrări de specialitate

1. Iosif Constantin Drăgan. Noi, tracia. Craiova, 1976, în OS, nr.6, 1976, p. 7.
2. Al. Săndulescu, Introducere în opera lui Liviu Rebreanu, București, 1976, în AUI, secț. III, F. literatură, tom. XII, 1977, p. 113-133.
3. Dan Horia Mazilu, Barocul în literatura română din secolul al XVII-lea. București, 1977, în ANLL, tom. XXVI, 1977-1978, p. 229-230.
4. Raționalitate și discurs. vol. I-II, Iași, în “Buletinul informativ al Universității Al. I. Cuza”, Iași, 1983, p. 111-113.
5. Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität, nr. 5 (1978-1980), Freiburg München, în ANLL, XXIX, 1983-1984, A-lingvistică, p. 554-555.
6. Etudes romanes de Brno, X (1982), în ANLL, XXIX (1983-1984), A-lingvistică, p. 560.
7. Linguistica, Ljubliana, XXII (1982), în ANLL, 1983-1984, A-lingvistică, p. 561.
8. Henz Bechert (ed), Die Sprache der ältesten buddistischen Überlieferung, Göttingen, 1980, în ANLL, XXIX (1983-1984), A-lingvistică, p. 561-562.
9. Herbert Jakuhn, Walter Janssen, Ruth Schmidt-Wiegand, Heinrich Tiefenbach (ed), Das Handwerk in vor-und frugeschichtlicher Zeit, Teil II, Archäologische und philologische Beiträge, Göttingen, 1983, în ANLL, XXIX (1983-1984), A-Lingvistică, p. 562-563.
10. Caterina Conio, I gradi dell'essere e gli stati di coscienza nei testi classici indiani, Milano, 1979, în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 334.
11. Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa, Serie III, vol. XII (1982), în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 334-335.
12. Maria Luiza Scevola, Rilievi sulla religiosità di Costantino, Milano, 1982, în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 335.
13. Paola Venini, Peanio, traduttore di Eutropio, Milano, 1982, în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 335.
14. Res referrunt repertae (Niilo Valonen), Helsinki, 1983, în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 336.

15. Berndt Moeller, Hans Patze, Karl Stackmann (ed.), Studien zur städtischen Bildungswesen des späten Mittelalters und der frühen Neuzeit, Göttingen, 1983, în în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 336-337.
16. Andrei Cornea, Mentalități culturale și forme artistice în epoca romano-bizantină (300-800), București, 1984, în în ANLL, XXIX (1983-1984), B-literatură, p. 73-79.
17. *O carte de sintaxă* (recenzie a lucrării lui Dumitru Irimia, Structura gramaticală a limbii române, Iași, 1984), în “Cronica”, XIX, nr. 11 (946), 16 martie 1984, p. 5.
18. Caietele Eminescu, V, 1984, în “Cronica”, XIX, nr. 14 (949), 6 aprilie 1984, p. 5.
19. Anuar de lingvistică și istorie literară, în “Buletinul informativ al Universității Al.I.Cuza”, iulie-decembrie 1984, p. 76-77.
20. Helga Crössmann Osterloh, Die deutsche Einflüsse auf das Rumänische, Tübingen, 1985, în vol Andrei Corbea și Octavian Nicolae (ed.), *Rumänisch-deutsche Kulturinterferenzen*, Iași, 1986, p. 227-231.
21. Al. Gonța, Satul în Moldova medievală, București, 1986, în ANLL, XXXI (1986-1987), A-lingvistică, p. 423-428.
22. Emanuele Banfi, La sostanziale balcanizzazione del territorio romeico e della lingua neogreca, Milano, 1982, în ANLL, XXXI (1986-1987), A-lingvistică, p.433-438.
23. Zeitschrift für Balkanologie, XX, nr. 1-2, în ANLL, XXXI (1986-1987), A-lingvistică, p. 447-450.
24. John William Wevers, Text History of the Greek Leviticus, Göttingen, 1986, în ANLL, XXXII (1988-1991), A-lingvistică, p. 225-226.
25. Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik. Eine Zeitschrift der Universität Gesamthochschule Siegen, Jahrgang 16/1986: Sprachverfall? Hrsg. von Helmut Kreuzer, în AUI, lingvistică, tom. XXXVI (1990), p. 139-140.
26. Karl Stackmann, Deutsche Inschriften. Fachtagung für mittelalterliche und neuzeitliche Epigraphik, Lüneburg, 1984, în ANLL, XXXII (1988-1991), A-lingvistică, p. 226-227.
27. William M. Calder , Robert I. Fowlwr, The preserved Letters of Ulrich von Willamowitz-Moellendorf to Eduard Schwartz, München, 1986, în ANLL, XXXII (1988-1991), A-lingvistică, p. 227-228.
28. La habla culta de la ciudad de Buenos Aires. Materiales para su estudio, Buenos Aires, vol I-II, 1987, în ANLL, XXXII (1988-1991), A-lingvistică, p. 232.
30. *Un autor inclasabil, o carte inc(l)asabilă*. Recenzie a lucrării *Povestea vorbei care umblă. Două încercări despre (Idi)om* de Gabriel Mardare, Iași, Editura Timpul, 2001, în “Convorbiri literare”, anul CXXXV, serie nouă, noiembrie 2001, nr. 11 (71), p. 33.
31. Ion Gheție, Graiurile dacoromâne în secolele al XIII-lea—al XVI-lea (până la 1521), Editura Academiei Române, București, 2000, în AUI, secț. III e, lingvistică, tom XLVIII (2002), p.171-172.
32. Andrei Hoișie/ Rudolf Graf (editori), *Limbă și cultură germană în România. (1918-1933). Realități postimperiale, discurs public și câmpuri culturale*, vol. I-II, Polirom, 2013, în „Memoriile Secției de științe istorice și arheologie a Academiei Române”, seria V, anul XLIII, 2024, p. 404-417.

D. Conferințe, prelegeri și seminarii în străinătate

1. *Le paradoxes roumain: entre orthodoxie et latinité*, conferință prezentată la Universitatea din Münster, Germania, în cadrul Seminarului de Romanistică, la data de 10 iulie 1997 și repetată la Universitatea Sorbona-Paris IV, în cadrul Seminarului de Studii Patristice, 15 noiembrie 1998.
2. *Les traductions bibliques dans la culture roumaine. Perspectives philologiques*, conferință prezentată la Universitatea Sorbona-Paris IV, în cadrul URF d’Italien et de Roumain, 22 noiembrie 1998.

3. *Saint Augustin dans la culture roumaine*, conferință prezentată la Institutul de Studii Augustiniene din Paris la data de 12 decembrie 1998.
4. *Über den Ursprung der Rumänischen Sprache. Neue Perspektiven*, conferință prezentată al Seminarul de Romanistică al Universității din Trier, 27 mai 2001.

Universitatea Sorbona-Paris IV (1997-1999). Prelegeri

5. *L'histoire de la langue roumaine. Les débuts. La langue roumaine — langue romane. Les influences succesives (vieux slave, magyare, grecque, turque). Le rapports du roumain avec les langues de culture (le slavon, le latin, le grec). Le processus de modernisation de la langue roumaine*
6. *Le rôle de l'Eglise dans la dynamique historique de la langue roumaine litteraire. Varlaam, Dosoftei, Antim Ivireanu, Chesarie de Râmnic, Veniamin Costachi*
7. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (I). Les chroniqueurs (Ureche, M. Costin, I. Neculce, C. Cantacuzino), D. Cantemir*
8. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (II). "L'Ecole de Transsylvanie" (S. Micu, G. Șincai, I. Budai-Deleanu). Vers une nouvelle identité culturelle*
9. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (III). La génération de 1848. L'Orientation vers l'Occident et modernisation (I. Heliade-Rădulescu, M. Kogălniceanu, N. Bălcescu, V. Alecsandri)*
10. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (IV). L'Epoque de «Junimea». La critique radicale de Titu Maiorescu. Les grands auteurs: M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale*
11. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (V). L'Epoque d'entre deux Guerres Mondiales. Traditionalism et "synchronisme": N. Iorga et E. Lovinescu. Le roman. La poésie.*
12. *Moments et personnalités importantes de la litterature roumaine (V). Le "désert" communiste. Entre idéologie et valeur litteraire*

Institutul de Romanistică, Universitatea "Friedrich Schiller", Jena (1999-2007). Prelegeri și seminarii

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie 2000:

13. *Mitologie românească (I). Miturile originii*
14. *Mitologie românească (II). Mituri fondatoare. Miorița, Meșterul Manole*
15. *Constante ale culturii românești moderne (I). Balcanism și occidentalism*
16. *Constante ale culturii românești moderne (II). Tradiționalism și modernism*
17. *Romanul românesc modern. Direcții, tematică, formule narative, reprezentanți*
18. *Poezia românească modernă. Direcții, tematică, formule poetice, reprezentanți*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie-aprilie 2001

19. *Wurde der Name des Kaisers Traianus in der rumänischen Volksüberlieferung richtig erhalten?*
20. *Die latinistische Strömung und die Herausbildung des modernen rumänischen Identitätsbewusstseins*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie, 2002

21. *Controverse referitoare la începuturile scrisului literar românesc*
22. *Începuturile culturii scrise românești. Condiții istorice și particularități specifice*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie 2003

23. *Învățământul superior românesc actual în căutarea unei noi identități*
24. *Politici lingvistice privitoare la limba română în secolul al XIX-lea: Ion Heliade Rădulescu și Titu Maiorescu*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie, 2004

25. *Die Anfänge schriftlicher Überlieferung der rumänischen Sprache. Auf der suche nach einer Identität*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie, 2005

26. *Grosse rumänische Prosaschriftsteller: I. L. Caragiale, M. Sadoveanu, V. Voiculescu*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie, 2006

27. *Grosse rumänische Dichter: T. Arghezi, L. Blaga, Ion Barbu, V. Voiculescu, M. Ursachi*

Intensiv Ferienkurse Rumänisch, martie, 2007

28. *Warum wurde der ursprünglich lateinische Name Jesus Christus im Rumänischen nicht erhalten?*

Institutul de Romanistică, Universitatea din Viena (2006-2007). Prelegeri și seminarii
semestrul de vară 2005-2006:

29. *Aspekte des aktuellen rumänischen Mediawortschatzes*

30. *Die Sprache der Politik und der Verwaltung*

31. *Europenismus und Autochtonismus in der rumänischen Kultur*

32. *Sitten und Mentalitäten der Rumänen*

semestrul de iarnă 2006-2007:

33. *Sprachnorm und Sprachfehler in den heutigen rumänischen Medien*

34. *Sprachpflege und -reform in der rumänischen Kultursprache*

35. *Innovationsmechanismen im heutigen rumänischen Mediawortschatz*

36. *Die Rolle der biblischen Übersetzungen in der Dynamik der rumänischen Kultur*

semestrul de vară 2006-2007:

37. *Das Rumänische als Kultursprache. Hauptbegriffe, historische Perspektive, Tendenzen und Reformen*

38. *Rumänische Antroponomastik. Systematik, Geschichte, Stylistik*

39. *Aspekte der heutigen Dynamik des rumänischen Mediawortschatzes*

40. *Hauptthemen der heutigen Öffentlichkeit in Rumänien*

semestrul de iarnă, 2007-2008

41. *Prinzipien und Methoden in der Betrachtung der rumänischen Bibelübersetzungen*

42. *Die kyrillische Schrift in der Geschichte der rumänische Sprache*

43. *Kommunikative Strategien in der heutigen rumänischen Media*

44. *Hauptprobleme der EU-Integration Rumäniens*

semestrul de iarnă, 2009-2010

45. *Diskursive Aspekte in den heutigen Medien Rumäniens*

46. *Sprachpolitiken in der Geschichte der rumänischen Kultur*

47. *Einführung in die lexikalische Semantik des Rumänischen*

48. *Momente der Geschichte Rumäniens*

semestrul de vară, 2009-2010

49. *Sprachliche Besonderheiten in den heutigen rumänischen Medien*

50. *Die wichtigsten Momente der rumänischen biblischen Tradition*

51. *Die ersten rumänischen Texte des 16. Jahrhunderts. Sprachliche und kulturelle Charakteristiken*

52. *Europäische Politik des heutigen Rumäniens*

53. Moderator al unui seminar în cadrul Acadmei de Vară a școlilor doctorale din Jena și Iași, 27 septembrie, 2007. Tema: *Hauptprobleme der rumänischen Philologie aus sprachpolitischer Sicht*

Institutul de Romanistică, Universitatea «Friedrich Schiller», Jena, 18-21 mai, 2009:

54. *Grafia chirilică românească și problematica recuperării filologice a textelor vechi*

55. *Textul biblic — sursă pentru inovații lexicale*

56. *Noul Centru de Studii Biblico-Filologice «Monumenta linguae Dacoromanorum» din Iași. Prezentare generală*

57. *Un proiect interdisciplinar: Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic (eDTLR).*

58. *Die rumänische biblische Tradition. Systematische und historische Darstellung (I-II)*, conferință susținută în cadrul Institutului de Romanistică al Universității «Friedrich Schiller» din Jena, 5-6 iulie 2011.
59. *Anfänge schriftlicher Überlieferung. Auf der Suche nach einer Identität. Einige Reformversuche*, conferință susținută în cadrul Institutului de Romanistică al Universității «Friedrich Schiller» din Jena, 6 iulie 2012.
60. *Herausbildung einer lateinisch-romanischen und pro-westlichen Identität. Die Școala Ardeleană*, conferință susținută în cadrul Institutului de Romanistică al Universității «Friedrich Schiller» din Jena, 9 iulie 2012
61. *Militante Romantik. Die Reformtätigkeit Eliade-Rădulescus*, conferință susținută în cadrul Institutului de Romanistică al Universității «Friedrich Schiller» din Jena, 10 iulie 2012.

E. Comunicări științifice

a) la întruniri științifice internaționale

1. *Hypostases orphiques dans l'existence poétique d'Ovide*, comunicare prezentată la Congresul Internațional “Omnium gentium secundus conventus ovidianis studiis fovendis”, Constanța, 26-31 august 1980.
2. *Die rumanische Lexikalisierung von griech. συνειδήσις*, comunicare prezentată la Septième Congrès International d'Etudes du Sud-Est Européen, Thessalonique, 29 août-4 septembre 1994.
3. *Slavon ou latin? Une réexamination du problème de la langue-source des plus anciennes traductions roumaines du Psautier*, comunicare prezentată la al XXI-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică, Palermo, 18-24 septembrie 1995.
4. *Der Unterschied zwischen Sprache und Metasprache beim heiligen Augustin*, comunicare prezentată la a VII-a Conferință Internațională de Istoria Ideilor Lingvistice, Oxford, 11-17 septembrie 1996.
5. *Le Rôle de la Bible dans la formation du vocabulaire intellectuel du vieux roumain littéraire*, comunicare prezentată la conferința internațională “Romania I-Romanistischer Dachverband”, Jena, 29 oct.-2 nov. 1997.
6. *Pour une typologie des transferts lexico-sémantiques dans les traductions bibliques. Le cas du vieux roumain*, comunicare prezentată al XXVIII-lea Colocviu Internațional de Lingvistică Funcțională, Santiago de Compostela, 20-26 septembrie 2004.
7. *Die Zukunft der Rumänistik im deutschsprachigen Raum*, comunicare prezentată la “Kolloquium des Balkanromanistenverbandes”, Berlin, 6-7 Mai 2005.
8. *Ethnonimie roumaine. Dictionnaire historique des noms de peuples et de pays en roumain. Présentation d'un projet*, comunicare prezentată la al XXII-lea «Congres Internațional de Științe Onomastice», Pisa, 28 aug. — 4 sept. 2005.
9. *Orthographische Inkonsequenz mit konfessioneller Motivation: I(i)sus H(ch)ristos*, comunicare prezentată la ediția a IV-a a colocviului «Forum Romania», organizat de Österreichische Ost- und Südosteuropa-Institut, Viena, 29-30 noiembrie, 2006.
10. *Grundfragen der rumänischen Philologie aus sprachpolitischer Sicht*, comunicare prezentată la Simpozionul Internațional «Das Potential Europäischer Philologien: Geschichte, Leistung, Funktion», Osnabrück, 25-28 aprilie 2007.
12. *Le champs ethno-choronymique «hebreu» en roumain. Approche systématique et historique*, comunicare prezentată la al XXV-lea «Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes», Innsbruck, 3-8 septembrie 2007.
13. *Politik und Sprache. Der Fall Rumäniens*, conferință prezentată în cadrul Seminarului (Sommerakademie) cu tema “Europadiskurse”, Iași, 23-30 septembrie 2007 organizat de Graduiertenkolleg «Kulturelle Orientierungen und gesellschaftliche Ordnungsstrukturen in Südosteuropa» (Universitățile din Jena, Erfurt și Iași).

14. *Übersetzung als Texterfahrung*, comunicare prezentată la colocviul «Übersetzung zwischen Beruf und Berufung», organizat de Centrul Cultural Român din Viena, 17 noiembrie 2007.
15. *Sprachliche Modernisierung in Südosteuropa*, conferință prezentată în cadrul Graduiertenkolleg «Kulturelle Orientierungen und gesellschaftliche Ordnungsstrukturen in Südosteuropa», Jena, 12-14 iunie 2008.
16. Participare la colocviul internațional «André Martinet, Lingviste. A l'occasion du centenaire de sa naissance», Paris-Sorbonne, 9-12 iulie 2008 (fără comunicare).
17. *Das choronymische Mikrosystem des Rumänischen. Eine historische Darstellung*, comunicare prezentată la «XXIIIrd International Congress of Onomastic Sciences», York-University, Toronto, 17-22 August 2008.
18. *Dictionarul tezaur al limbii române în format electronic (eDTLR)*, comunicare prezentată al «Forum România VI», colocviu internațional organizat de Oesterreichische Akademie der Wissenschaften și Universitaet Wien, Viena, 27-29 noiembrie 2008.
19. *La tradizione biblica romena. Dissociazioni di principio*, comunicare inaugurală prezentată la Congresso Internazionale «La tradizione biblica romena in contesto europeo», Veneția, 22-23 aprilie 2010.
20. *Die Konzeption von Gheorghe Ivănescu über die mittelalterlichen Wanderungen der Rumänen*, comunicare prezentată la Romanistisches Kolloquium XXV: «Südosteuropäische Romania: Siedlungs-/Migrationsgeschichte und Sprachtypologie», Viena, 30 aprilie 2010.
21. *Monumenta linguae Dacoromanorum, projet philologique de longue haleine*, comunicare prezentată la al XXVI-lea «Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes», Valencia, 6-11 septembrie 2010.
22. *Des mots hérités du latin ou des créations analogiques tardives? Le cas d'une série terminologique des textes roumains religieux anciens*, comunicare prezentată la al XXVI-lea «Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes», Valencia, 6-11 septembrie 2010.
23. *La posterité d'Eugenio Coseriu*, comunicare prezentată la colocviul internațional «Dire le cose come sono», Convegno di studi in honore del linguista Eugen Coșeriu, organizat de Accademia di Romania și Universitatea «La Sapienza», Roma, 9-12 iunie 2011.
24. *Semnificații ale unei prietenii: Eugeniu Coșeriu – Gh. Ivănescu*, comunicare prezentată la Colocviul internațional cu caracter aniversar «Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere» (Iași-Bălți, 27-29 iulie 2011), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide“, Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași și Universitatea de Stat „Alec Russo“ din Bălți.
25. *Actualitatea gândirii lingvistice coseriene*, comunicare prezentată la Colocviul internațional cu caracter aniversar «Eugeniu Coșeriu – 90 de ani de la naștere» (Iași-Bălți, 27-29 iulie 2011), organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide“, Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași și Universitatea de Stat „Alec Russo“ din Bălți.
26. *Foundational Elements of Eugenio Coseriu's Linguistic Theory*, comunicare prezentată la International Symposium „Folklore and Linguo-Culturology of the Caucasian Peoples” (Tbilisi, 18-21 aprilie 2012), organizat de Javakhishvili Tbilisi State University, Sukhumi State University, Institute of Folklore of Azerbaijan National Academy of Sciences, Ardahan University of Turkey, Union of Engineers and Architects of the Turkic World, Union of Caucasus Universities și Valeh Halijar International Scientific-Cultural Research Fond.
27. *La Septante traduite en roumain par Nicolae Milescu pendant la première moitié du XVIIe siècle. Contexte historique, significations culturelles et confessionnelles*, plenary lecture la International Colloquium „Vernacular Bible and Religious Reform”, Leuven, 29-30 nov. – 1 dec. 2012.
28. (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu), *Nicolae Milescu, traducteur de la Septante en roumain. Evaluation traductologique*, comunicare prezentată la International Colloquium „Vernacular Bible and Religious Reform”, Leuven, 29-30 nov. – 1 dec. 2012.

27. *Vulgata als Quelle für die ersten Übersetzungen ins Rumänische der Psalter*, Workshop condus în cadrul reuniunii internaționale „Vulgata-Congress”, București, 14-17 noiembrie, 2013, organizat de „Vulgata-Verein” din Elveția și Colegiul „Noua Europă” din București.
28. „*Monumenta linguae Dacoromanorum*” – *ein der prominentesten philologischen Projekte an der Alexandru-Loan-Cuza-Universitaet in Iași*, comunicare prezentată în cadrul manifestării „Rumaeniens Tagen an der Friedrich-Schiller-Universitaet”, Jena, 26-27 iunie 2014.
29. *La Teoría Lingüística de Eugenio Coseriu hoy en Día*, conferință plenară susținută la: *V Congreso Nacional de Investigaciones Lingüísticas-Filológicas «Eugenio Coseriu in memoriam»*, Lima, Peru, 6-8 august 2014.
30. *Les hébraïsmes et les grécismes dans la première traduction roumain de la Septante*, comunicare plenară la XXXVII Colloque International de Linguistique Fonctionnelle, organizat de Institut des langues étrangères de l'Université du Yunnan, China, 5-8 noiembrie, 2015.
31. *Rumänische Sprachgeschichte. Eine Synthese*, conferință plenară la Österreichisch-Rumänisches Sommerkolleg Kolleg, 12 September, 2016, Payerbach-Reichenau, Austria (Seminar organizat de Universitatea din Viena, cu sprijinul Ministerului pentru Cercetare și Economie al Guvernului Austriac).
32. *Les débuts de la lexicographie plurilingue en Roumanie*, comunicare la XXXVIII Colloque International de Linguistique Fonctionnelle, La Rochelle, 17-21 octombrie 2016.
33. *Slawismen in der ersten rumaenischen Uebertragung des Alten Testaments. Am Rande einer neu veroeffentlichen kritischen Ausgabe des Manuskripts BAR 45*, comunicare prezentată la Conferința Internațională „Transferkonzepte und ihre sprachlichen Reflexe im Kontext romanisch-slavischer Begegnungen — sprachhistorische Kontaktzeugen, zeitgenössische Begegnungen und globalisierte Kommunikationspraktiken”, organizată de Departamentul de Slavistică al Universității „Johannes Gutenberg” din Mainz, 5-6 aprilie 2017.
34. *Theoretische Prinzipien und lexikographische Struktur eines historischen Wörterbuchs der rumänischen Ethno-Choronyme*, comunicare prezentată în cadrul Conferinței internaționale cu tema «Nomen est omen. Die Bedeutung von Namen in südosteuropäischen Kultur» organizată în cadrul sesiunii anuale a Asociației Balcanologilor, Berlin, 28-30 octombrie 2021 (on line).
35. Wolfgang Dahmen (Bamberg/Jena) – Eugen Munteanu (Iași), *Zum Ausdruck der Angst in rumänischen Sprichwörtern und Phraseologismen*, comunicare la conferința internațională „Angst und ihre Implikationen in den Gesellschaften Südosteuropas und ihren Sprachen, Literaturen und Kulturen”, organizată de Asociația Balcanologilor din Germania (Balkanologenverband), Europäische Akademie Berlin, 16-18 noiembrie 2023.

b) la întruniri științifice naționale

1. *Observații asupra căilor de ameliorare a competenței și performanței lingvistice la elevi*, comunicare prezentată la Sesiunea de comunicări a profesorilor de limba română, Iași, 30 mai, 1980.
2. *Niveluri structurale în Eneida lui Vergilius*, comunicare prezentată la Sesiunea Națională a Societății de Studii Clasice din România, Iași, 31 mai-1 iunie 1980.
3. *Motivul reintegrării cosmice în opera lui Mihai Eminescu*, comunicare prezentată la Sesiunea comemorativă “Eminescu”, Botoșani, 7 iunie 1980.
4. *Trepte ale interpretării textului poetic în școală*, comunicare prezentată la Colocviul Național “Creativitate și eficiență în învățămînt”, Ploiești, 27-29 iulie 1983.
5. *Sens și semnificație în semantica contemporană*, comunicare prezentată la Sesiunea anuală a Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 27-29 mai 1984.
6. *Natura semiotică a raporturilor între dialectică și retorică în concepția lui Augustin*, comunicare prezentată la al IV-lea Colocviu Național de Lingvistică, Poetică, Stilistică, Iași, 14-16 iunie 1985.

7. *Asupra distincției limbaj-obiect/ metalimbaj în De dialectica lui Augustin*, comunicare prezentată la Sesiunea anuală a Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 25-26 iunie 1985.
8. *Limbaj-obiect/metalimbaj în dialogul augustinian De Magistro*, comunicare prezentată la Sesiunea Națională a Societății de Studii Clasice din România, Timișoara, 19-30 octombrie 1985.
9. *Propuneri pentru o abordare contrastiv-comparativă a unui câmp semantic*, comunicare prezentată la Sesiunea anuală a Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 20-21 iunie 1986.
10. *Atestări lexicale în Biblia de la București (1688) și în manuscrisele contemporane paralele*, comunicare prezentată la Sesiunea anuală a Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 19-20 iunie 1987.
11. *Latina medievală ca “limbă a tradiției” și începuturile limbilor literare europene moderne*, comunicare prezentată la Sesiunea Națională a Societății de Studii Clasice din România, Iași, 20-21 mai 1988.
12. *Note lexicale (rom. trup și băzăr, lat. turtur)*, comunicare prezentată în cadrul Seminarului de Lingvistică al Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 6 decembrie 1989.
13. *Pentru o tipologie a calcurilor lexicale în etapele de început ale limbii române literare*, comunicare prezentată la Sesiunea științifică închinată centenarului Eminescu-Creangă, Iași, 12-13 mai 1989.
14. *Un concept paneuropean de sorginte biblică: “aproapele”*, comunicare prezentată la Sesiunea anuală a Centrului de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor, Iași, 23-24 iunie 1990.
15. *Un fenomen de transfer semantic: lexicalizarea în româna literară veche a unor concepte de sorginte biblică (“conștiință”, “providență”)*, comunicare prezentată la Congresul al IV-lea al Filologilor Români, Timișoara, 4-6 iulie, 1991.
16. *Adaptarea ortoepică a numelor proprii greco-latine*, comunicare prezentată la Conferința națională de filologie “Limba română azi”, Iași-Căpřiana
20. *Componenta aristotelică a gândirii lingvistice coșeriene*, comunicare prezentată la Colocviul internațional omagial “Eugen Coșeriu - un mare lingvist contemporan”, Iași, 13-17 mai 1992.
21. *Mărturisirea de credință a lui Petru Movilă și locul său în crearea terminologiei teologice românești*, prezentată la Sesiunea festivă dedicată aniversării a 350 de ani de la desfășurarea Sinodului de la Iași (1642-1992), organizată de Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Facultatea de Teologie, Iași, 15-17 octombrie 1992.
22. *Teme actuale în semiotica lui Toma de Aquino*, comunicare prezentată la Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului, ediția I, Suceava, 16-18 octombrie 1992.
23. *Urmașii gr. provnoia în limba română. Privire diacronică*, comunicare prezentată la Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului, ediția a II-a, Suceava, 15-17 octombrie, 1993.
24. *Limite ale creativității lexicale în terminologia filosofică actuală*, comunicare prezentată la Conferința Națională de Filologie “Limba română — azi”, ediția a III-a, Iași-Chișinău, 28-31 oct. 1993.
25. *Textul Bibliei ca obiect al studiului lingvistic din perspectiva istoriei limbii române literare*, comunicare prezentată la al V-lea Congres al Filologilor Români, Iași-Chișinău-Cernăuți, 6-10 iunie 1994.
26. *Despre utilitatea unui dicționar istoric al entonimelor românești. Schița unui proiect*, comunicare prezentată în cadrul sesiunii “Zilele Universității ieșene”, Iași, 11 octombrie 2001.
27. *Biblia în limba română. Prezentare sintetică*, comunicare prezentată la “New European College” din București la 5 aprilie 2002.
28. *Câteva reflecții asupra statutului actual al cercetării filologice românești*, comunicare prezentată în cadrul Simpozionului Internațional. “Identitatea limbii și literaturii române în

perspectiva globalizării”, organizat de Institutul de Filologie Română” A.Philippide” din Iași, 17-18 mai 2002.

29. *Contacte lingvistice greco-române în domeniul traducerii (Mărgăritare, București, 1691)*, prezentată la simpozionul *Relații culturale româno-grecești*, Chișinău, 23-24 octombrie 2002.
30. *Reforma învățămîntului superior în Germania. Obiective, conținuturi, perspective, protagoniști*, conferință susținută la Centrul Cultural German din Iași la data de 30 octombrie 2002.
31. Prezentarea volumului *Raporturi lingvistice româno-germane. Contribuții etimologice* (prezentat în deschiderea Simpozionului “Traducerea Bibliei în actualitate”, Institutul Bacău, 2002) de Vasile Arvinte, la Centrul Cultural German din Iași, 11 martie 2003.
32. *Traducerea textului biblic, între abordarea filologică și interpretarea confesională*, raport Teologic “Emanuel”, Oradea, 11 aprilie 2003.
33. Simpozionului Internațional ”Limba și literatura română în spațiul etnocultural dacoromânesc și în diaspora”, organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide *Limite ale creativității lexicale în terminologia filosofică actuală*, comunicare prezentată în cadrul », Iași, 23-24 mai 2003.
34. *Saussure, astăzi. Concluziile unui recent colocviu internațional de lingvistică funcțională*, comunicare prezentată în cadrul Zilelor Universității, octombrie, 2004.
35. În cadrul cursurilor de vară de limba română, Iași, iulie 2002, conferința cu titlul: *Începuturile culturii scrise românești. Condiții istorice și particularități specifice*
36. În cadrul cursurilor de vară de limba română, Iași, iulie 2004, conferința cu titlul: *Politici lingvistice privitoare la limba română în secolul al XIX-lea: Ion Heliade Rădulescu și Titu Maiorescu*
37. *O polemică uitată: I. Heliade-Rădulescu versus A. Șaguna, în jurul traducerii Bibliei în limba română*, comunicare prezentată la Simpozionul Internațional “*Identitatea culturală românească în contextul integrării europene*”, Iași, 22-23 septembrie 2006.
38. *Varlaam, cărturar și reformator al limbii române literare*, conferință prezentată la Colocviul Național organizat cu prilejul canonizării Mitropolitului Varlaam, Neamț, 29-30 august, 2007.
39. *Ortografierea numelui Iisus Hristos și implicațiile sale confesionale*, conferință prezentată la Academia Română, București, în cadrul ciclului «Limba română și relațiile ei cu istoria românească», joi, 29 noiembrie 2007.
40. *Lexicalizarea în limba română a conceptelor de origine biblică*, conferință susținută în cadrul seriei «Prelegerile Academiei» la Academia Română, Filiala Iași, sâmbătă, 19 aprilie 2008.
41. În cadrul cursurilor de vară «România — limbă și civilizație», Iași, 23 iulie 2008, conferința cu titlul *Influența slavonă asupra culturii românești și problematica recuperării filologice a textelor vechi*.
42. *Biblia de la București (1688) în raport cu edițiile ulterioare ale Sfintei Scripturi în limba romana*”, comunicare susținută în cadrul Simpozionului «Sfânta Scriptură și Sfânta Liturghie, izvoare ale vieții veșnice», organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași, 13-15 octombrie 2008.
43. *Câteva reflecții asupra receptării ideilor humboldtiene în opera lui A. Philippide*, comunicare prezentată în cadrul colocviului „Alexandru Philippide. 150 de ani de la naștere”, organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide», Iași, 15 mai 2009.
44. În cadrul cursurilor de vară «România — limbă și civilizație», Iași, 21 iulie 2009, conferința cu titlul *Monumenta linguae Dacoromanorum» — proiect filologic major al Universității «Alexandru Ioan Cuza»*
45. În cadrul cursurilor de vară «România — limbă și civilizație», Iași, 20 iulie 2010, conferința cu titlul *Principalele versiuni ale Bibliei în limba română*.
46. *Intervenția Lexicologia românească la răscruce. Potențial și perspective*, în cadrul mesei rotunde «Dicționarul limbii române – finalizat. Tradiție, deziderate, perspective», organizată

- de Departamentul de Lexicografie și Lexicologie al Institutului de Filologie Română «A. Philippide», în Aula Filialei din Iași a Acedemiei Române, Iași, 16 septembrie 2010 (co-participanți: Carmen-Gabriela Pamfil, Cristina Florescu, Gabriela Haja, Elena Dănilă).
47. *Petru Caraman și Gh. Ivănescu. Semnificații ale unui schimb epistolar. Limite ale creativității lexicale în terminologia filosofică actuală*, comunicare prezentată în cadrul Simpozionului Internațional ”Cultură și identitate românească. Tendințe actuale și reflectarea lor în diaspora, organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide», Iași, 22-24 septembrie 2010.
  48. *Tradiția biblică românească. Coordonate, stadiu al cercetării, potențial*, comunicare plenară la Simpozionul Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, 28-29 octombrie 2010.
  49. *Hapax legomena în «versiunea Milescu revizuită» a Vechiului Testament (Ms. 45 de la BAR, Filiala din Cluj)*, comunicare la Simpozionul Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, 28-29 octombrie 2010.
  50. *Despre semnificația gloselor marginale din «versiunea Milescu revizuită» a Vechiului Testament (Ms. 45 de la BAR, Filiala din Cluj)*, comunicare la Simpozionul Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», Iași, 28-29 octombrie 2010.
  50. *Nicolae Milescu, traducător al Vechiului Testament în limba română. Principii, tehnici, metode*, comunicare prezentată la Colocviul anual al Catedrei de Limbă Română, Facultatea de Litere, Universitatea din București (ediția a X-a), 4-5 decembrie 2010.
  51. *Cercetări recente asupra tradiției biblice spaniole*, comunicare prezentată la Sesiunea de comunicări lunară a Institutului de Filologie Română „A. Philippide“, 18 decembrie 2010.
  52. *Apariții recente la Editura Academiei Române*, prezentări de cărți în cadrul Sesiunii de comunicări lunare a Institutului de Filologie Română „A. Philippide“, 21 ianuarie 2011.
  53. *Câteva reflecții despre posteritatea imediată a lui Eugeniu Coșeriu*, comunicare prezentată la Conferința Științifică Internațională «Revista „Limba română“ – două decenii în serviciul culturii naționale», Chișinău, 13 mai 2011.
  54. *G. Ibrăileanu despre limba română literară*, comunicare prezentată la Simpozionul Național «Doi critici în antiteză: G. Ibrăileanu și E. Lovinescu», Iași, 3 iunie 2011, organizat de Institutul de Filologie Română „A. Philippide“ și Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași.
  55. În cadrul cursurilor internaționale de vară «România — limbă și civilizație», Iași, 25 iulie 2011, conferința cu titlul *Repere ale tradiției textuale a Bibliei în limba română*.
  56. *Teme și obiective în cercetarea biblico-filologică românească. O evaluare în context european*, comunicare prezentată la Simpozionul Internațional «Metafore ale devenirii din perspectiva migrației contemporane. Național și internațional în limba și cultura română», organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide» din Iași între 21-23 septembrie 2011.
  57. *Utilitatea studiilor biblice pentru înțelegerea dinamicii evolutive a limbii române*. comunicare prezentată Simpozionului Internațional «Grigore Bostan – 70. Probleme actuale de filologie română», Cernăuți, 10–12 octombrie 2011.
  58. *Bestiarul biblic. Câteva hapax legomena*, comunicare prezentată la Simpozionul Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», ediția a II-a, Iași, 4-5 noiembrie 2011.
  59. *Elogiu magiștrilor*, conferință susținută în cadrul ciclului «Conferințele Humanitas», Iași, 18 noiembrie 2011.
  60. *Tezele centrale ale doctrinei humboldtiene, ca bază epistemologică a științelor umaniste moderne*, conferință susținută miercuri, 29 februarie 2012, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, în cadrul programului “Rețea transnațională de management integrat al cercetării postdoctorale în domeniul Comunicarea Științei. Construcție instituțională (școala postdoctorală) și program de burse (CommScie)” – POSDRU/89/1.5/S/63663.
  61. *Călătorie de studii în Georgia*, conferință susținută miercuri, 20 iunie, 2012, în cadrul sesiunii lunare de comunicări a Institutului de Filologie Română «A. Philippide» din Iași.

62. *Caragiale și limba română*, comunicare susținută marți, 12 iunie 2012, în cadrul Simpozionului Național «I.L. Caragiale azi. Vitalitatea operei», organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide» din Iași.
63. *Fundamentele textuale ale unei hermeneutici a textului*, conferință ținută în cadrul sesiunii lunare a Cercului de Hermeneutică al Facultății de Filosofie a Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași, joi, 21 iunie 2012.
64. *Gheorghe Ivănescu, omul și intelectualul*, prelegere inaugurală la Simpozionul Internațional „Gh. Ivănescu – 100 de ani de la naștere”, Iași, 1-2 noiembrie 2012.
65. *Proiectul «Monumenta linguae Dacoromanorum». Stadiu al cercetării, perspective, semnificații*, conferință ținută în cadrul sesiunii lunare a Departamentului de Cercetări Interdisciplinare din Domeniul Științelor Umaniste, joi, 31 ianuarie, 2013.
66. *International Colloquium „Vernacular Bible and Religious Reform”*, Leuven, 29-30 nov. – 1 dec. 2012. *O relatare*, conferință susținută joi, 14 februarie, 2013, în cadrul sesiunii lunare de comunicări a Institutului de Filologie Română «A. Philippide» din Iași.
67. *Prezentarea proiectului de editare a Ms. 45 de la Biblioteca Filialei din Cluj a Academiei Române (grant CNCS)*, conferință susținută la Biblioteca Academiei de Științe a Republicii Moldova, Chișinău, 6 aprilie 2013.
68. *Semnificații ale unui act de cultură major: versiunea românească integrală a Vechiului Testament a lui Nicolae Milescu*, conferință susținută la Biblioteca Academiei de Științe a Republicii Moldova, Chișinău, 6 aprilie 2013.
69. *Paradigma Augustin: intelectual și stâlp al Bisericii Universale*, conferință susținută la data de 29 iunie 2013, în cadrul „Prelegerilor academice” la Filiale din Iași a Academiei Române.
70. *Sfânta Scriptură, etapă și punte a integrării limbii române în comunitatea conceptuală europeană*, conferință susținută în 2 septembrie, 2013, orele 12-14, la Universitatea de Stat din Chișinău, în cadrul Conferinței Internaționale *Limba română – limbă a integrării europene*, organizată de Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei și de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” din Chișinău, Chișinău, 31 august – 2 septembrie 2013.
71. *A fost Dosoftei revizorul versiunii biblice a lui Nicolae Milescu Spătarul? Confirmarea unei ipoteze*, comunicare susținută în cadrul celui de-al 13-lea Colocviu Internațional al Departamentului de Lingvistică, Universitatea din București, 13–14 decembrie 2013.
72. *Biblia ca fundament al comunității culturale europene*, conferință susținută în cadrul ciclului de conferințe organizat de „The Schuman Centre for European Studies”, Iași, 21 februarie, 2014.
73. *Reflectarea lexicului biblic în DLR. Propuneri metodologice*, comunicare la Workshop-ul „Lexicografia și provocările informaticii”, Iași, 15 mai 2014.
74. *Ion Heliade Rădulescu, traducător și interpret al Bibliei*, comunicare prezentată la Simpozionul Național «Explorări în tradiția biblică românească și europeană», ediția a IV-a, Iași, 8-10 mai 2014.
75. *Propuneri metodologice pentru studiul lexicologic al vechilor texte românești. Cu exemplificări din versiunea „Milescu revizuită” a Vechiului Testament (Ms. 45)* comunicare prezentată la Simpozionul Internațional *Limba și cultura română: abordări interne și perspective externe* (ediția a XIII-a a simpozionului anual al Institutului de Filologie Română «A. Philippide»), Iași, 17-19 septembrie 2014.
76. *Călătorie de studii la Lima, Peru*, conferință susținută joi, 16 octombrie 2014, în cadrul sesiunii lunare de comunicări a Institutului de Filologie Română «A. Philippide» din Iași.
77. *Călătorie de studii la Kunming, China*, conferință susținută la 20 noiembrie 2015, în cadrul sesiunii lunare de comunicări a Institutului de Filologie Română «A. Philippide» din Iași.
78. *Gheorghe Ivănescu, portret în efigie*, comunicare la sesiunea aniversară *Repere în filologia academică ieșeană*, organizată de Institutul de Filologie Română «A. Philippide» din Iași, la data de 25 martie 2016.

79. *Sfânta Scriptură – sursă și fundament al imaginarului european comun: sensuri, sintagme, expresii, comunicare pleneră la cea de-a X-a ediție a Simpozionului anual „Fundamente creștine ale culturii române și europene”, Putna, 12-15 mai 2016, organizat de Fundația „Credință și creație”* (<http://www.fundatiamaicabenedicta.ro/doc/evenimente/Program-simpozion-Fundamente-crestine-2016.pdf>)
79. Moderator al mesei rotunde cu tema *Locul limbii române între limbilor romanice*. Invitat: prof. univ. dr. Michael Metzeltin, membru al Academiei Austriece de Științe, membru de onoare al Academiei Române; în cadrul Simpozionului Internațional «Valențe europene ale românisticii actuale», /organizat de Institutul de Filologie Română «A. Philippide», Iași, 22 septembrie, 2016.
80. *Despre semnificațiile istorice ale versiunii Milescu a Vechiului Testament (ms. 45), în raport cu programul implicit al Mitropolitului Varlaam de traducere în limba română a cărților bisericești*, comunicare susținută în cadrul Colocviului «Cărți românești de învățătură (Iași - 1643, 1646). 370 de la oficializarea limbii române în Moldova», Iași, 9-10 noiembrie 2016.
81. Moderator al mesei rotunde cu tema *Studiile biblistice în spațiul academic românesc. Premise, resurse, potențial, perspective*. Participanți: Marian Ciucă, Emanuel Conțac, Laurențiu Moț, Constantin-Ionuț Mihai, Cătălin Vatamanu, Ilie Melniciuc-Puică; masă rotundă organizată în cadrul Simpozionului Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, ediția a VII-a, Iași, 18-20 mai 2017.
82. *Semnificații ale unui proiect cultural major: recenta editare a versiunii Nicolae Spătarul Milescu a Vechiului Testament*, conferință pleneră prezentată în cadrul Simpozionului Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, ediția a VII-a, Iași, 18-20 mai 2017.
83. În cadrul cursurilor internaționale de vară «România — limbă și civilizație», Iași, 5 iulie 2017, conferința cu titlul *Nicolae Spătarul Milescu, traducător al Vechiului Testament, după versiunea Septuaginta. Semnificații ale unui act de cultură major*.
84. *Nicolae Spătarul Milescu – traducător al Vechiului Testament. Semnificații ale unui act de cultură major.*, comunicare prezentată la cea de-a XI-a ediție (*Pater et filius. Continuitate în cultura română și europeană*) a Colocviilor de la Putna, 12-15 mai 2016, manifestare organizat de Fundația „Credință și creație” (<http://basilica.ro/wp-content/uploads/2017/08/Program-2017-Pater-et-filius.pdf>)
85. *Între diortosire, prelucrare și editare critică*, comunicare prezentată în cadrul Simpozionului „Local și universal în ortodoxia românească” (Simpozionul «Stăniloae», ediția a VI-a), Iași, 9-10 mai 2018.
86. *Dinamica istorică a împrumuturilor contextuale grecești în versiunile succesive ale Bibliei în limba română. Disocieri metodologice*, comunicare prezentată în cadrul Colocviului de Lingvistică „Unitate lingvistică – unitate teritorială. Rolul limbii române în Unirea de la 1918, Iași, 30-31 mai 2018.
87. *Construirea Sfintei Scripturi în românește: 370 – Noul Testament de la Bălgrad, 350 – Vechiul Testament al lui Nicolae Spătarul Milescu, 330 – tipărirea Bibliei de la București*, comunicare pleneră prezentată la colocviul „Centenar – trecut, prezent și viitor“, 6-7 iunie, Bistrița.
88. *Despre principiile filologice ale editării vechilor texte românești*, comunicare pleneră prezentată la Colocviul „Unitatea limbii și sensul culturii române”, Putna, 23-26 august 2018.
89. (împreună cu Wolfgang Dahmen), *Biblia de la București (1688) într-un text german din secolul al XVIII-lea*, prelegere pleneră în cadrul Simpozionului internațional „1918 – 2018. Limba și cultura română – structuri fundamentale ale identității naționale: evaluări, perspective”. A XVII-a ediție a Simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 26–28 septembrie 2018.
90. *Sfânta Scriptură în cultura românească – aniversare în cascadă: 370 (Noul Testament de la*

- Bălgrad, 1648), 350 (*Vechiul Testament, versiunea Nicolae Spătarul Milescu, 1668*), 330 (*Biblia de la București, 1688*), prelegere plenară în cadrul Simpozionului internațional „1918 – 2018. Limba și cultura română – structuri fundamentale ale identității naționale: evaluări, perspective”. A XVII-a ediție a Simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 26–28 septembrie 2018.
90. *Septuaginta, eveniment crucial în istoria culturii universale*, conferință organizată în cadrul „Prelegerilor academice” organizate de Filiala din Iași a Academiei Române, Iași, 23 februarie 2019.
91. *Despre limba română într-un document german din secolul al XVIII-lea*, prelegere inaugurală în cadrul Colocviului cu participare internațională „1918–2018. Moștenire, Influență, Continuitate. Filologia modernă: realizări și perspective în context european”, Chișinău, 4-5 octombrie 2018.
92. *Câteva reflecții pe marginea volumului „Creștinismul românesc” de Alexandru Niculescu*, comunicare susținută în cadrul „Colocviilor de la Putna”, 23-25 august 2019.
93. *Statutul actual și perspectivele limbii române literare*, conferință plenară în cadrul „Zilelor academice ieșene”, ediția a XXIV-a, organizată de Filiala din Iași a Academiei Române, 19 octombrie 2019.
94. *Câteva reflecții neconvenționale asupra Colocviului Național Studențesc «Mihai Eminescu»* la a XLVII-a ediție, comunicare în cadrul Simpozionului «Eminescu și Putna», Putna, 15-16 august 2021.
95. (împreună cu Wolfgang Dahmen), *Un pastor saxon din secolul al XVIII-lea ca romanist și românist avant la lettre?*, comunicare prezentată în cadrul Simpozionului internațional «Provocări trecute și prezente în evoluția limbii, literaturii și culturii române», a XX-a ediție a Simpozionului anual internațional al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, 22-24 septembrie 2021 (on line).
96. Participant (alături de Sorin Alexandrescu, Andrei Corbea-Hoișie și Alexandru-Florin Platon) la dezbaterile *Conceptualizations of the Transition to Modernity*, în cadrul «International Conference an Epoch Threshold? The Year 1821 in the History of South-Est Europe at Bicentennial», Iași, 23-25 septembrie 2021 (on line).
97. Keynote Speaker și moderator în cadrul colocviului „Re-Configuring «Central» Europe in Its Way towards Modernity. Language, Knowledge and Ideology Transfer through Translations of Secular Texts in Pre-Modern Times (1770-1830)”, Iași 5-6 noiembrie 2021 (on line).
98. Moderator al secțiunii *Language technologies and large-scale digital heritage resources: friends or foes?*, în cadrul «The International Conference of the Informatization Consortium for the Romanian Language», manifestare organizată de Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» și de Filiala din Iași a Academiei Române, 15 decembrie 2021 (on line).
99. *Scrisoarea Moldovei, Neamț, 1825. Preliminarii la o ediție a primei versiuni românești a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir, în comparație cu originalul latinesc și cu versiunea germană princeps, Leipzig, 1769 și 1771*, conferință în cadrul sesiunii comemorative «Dimitrie Cantemir – 350» organizate de Biblioteca Centrală Universitară «Mihai Eminescu» și Institutul de Filologie Română «Alexandru Philippide», Iași, Iași, 12 iunie 2023.
100. *Dicționarul tezaur al limbii române (DLR) – încotro?*, conferință plenară în cadrul „Zilelor academice ieșene”, ediția a XXVII-a, organizată de Filiala din Iași a Academiei Române, 20 octombrie 2023.
101. *Edițiile Descrierii Moldovei de Dimitrie Cantemir*, comunicare ținută la Conferința «Dimitrie Cantemir», organizată de Academia Română și Muzeul Literaturii Române, București, 7-9 noiembrie 2023.
102. *Cîteva reflecții asupra creativității lexicale în scrierile lui Dimitrie Cantemir*, comunicare în cadrul Simpozionului Internațional «Dimitrie Cantemir (1674-1723)», Organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Facultatea de Teologie din cadrul Universității «Alexandru Ioan

Cuza» din Iași, 9-11 noiembrie 2023.

103. *Un manuscris românesc cu conținut religios în colecțiile unei vechi bibliotecii municipale din Saxonia (Ratsschulbibliothek Zwickau)*, conferință plenară prezentată în cadrul Simpozionului Internațional „Explorări în tradiția biblică românească și europeană”, ediția a XIII-a, Iași, 29 mai-30 iunie 2024.
104. *Neobarbaria mediatică*, comunicare în cadrul Colocviului *Cultura în era virtuală* (a XVIII-a ediție a Colocviului de la Putna, organizat de Fundația „Credință și Creație. Maica Benedicta”), 19-23 august 2024.
105. *Mitropolitul Dosoftei, reformator și creator de limbă*, comunicare în cadrul Colocviului *Cultura în era virtuală* (a XVIII-a ediție a Colocviului de la Putna, organizat de Fundația „Credință și Creație. Maica Benedicta”), 19-23 august 2024.
106. *Mitropolitul Dosoftei, reformator și creator de limbă*, comunicare în cadrul Colocviului *Cultura în era virtuală* (a XVIII-a ediție a Colocviului de la Putna, organizat de Fundația „Credință și Creație. Maica Benedicta”), 19-23 august 2024.
107. *Atestări lexicale unice în Molitvenicul dosofteian (Iași, 1681)*, comunicare în cadrul Simpozionului Internațional «Sfântul Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei. 400 ani de la naștere», organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei, 12 – 13 decembrie 2024.
108. *Evocare N.A. Ursu: strălucit filolog și mentor generos*, comunicare în cadrul Simpozionului Internațional «Sfântul Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei. 400 ani de la naștere», organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei, 12 – 13 decembrie 2024.

F. Traduceri din limbile latină, greacă și germană (în publicații sau volume colective)

1. Sextus Propertius Carus, *Elegii*, traducere din limba latină și prezentare, în OS, nr. 1, 1984, p. 16.
2. Aurelius Augustinus, *Despre limbaj și educație (Confessiones. I, 13-23)*, traducere din limba latină și prezentare, în OS, nr. 5-6, 1984, p.16.
3. Aurelius Augustinus, *Poemul prieteniei (Confessiones, VII, 14)*, traducere din limba latină și prezentare, în “Dialog”. XVI, nr. 101-102, 1984, p. 16.
4. Aurelius Augustinus, *Fragmente despre semne și limbaj*, selecție, traducere din limba latină și prezentare, în “Dialog”, XVII, 107-108, 1985, p. 16.
5. Toma de Aquino, *Despre fiind și esență (De ente et essentia)*, traducere din limba latină, prezentare și note, în “Dialog”, XVIII (1986), decembrie 1986, p. 16.
6. Plotin, *Despre iubire (Enneades, III, v, 1-3)*, traducere din limba latină și prezentare, în OS, nr. 4-5, 1987, p. 16.
7. William Ockham, *Logică și limbaj (Summa logicae, I,1)*, traducere din limba latină, prezentare și note, în OP, nr. 5 (118), 1989, p. 8.
8. Sfântul Augustin, *Invocație, Meditație asupra timpului (Confessiones, I, 1, 1 — I, v, 6; XI, XIV, 17 — XI, XXII, 29)*, traducere din limba latină și prezentare, în “Convorbiri literare”, nr. 5-6-7, 1992, p. 4-5.
9. Toma de Aquino, *Argumentele existenței lui Dumnezeu (Summa Theologiae, I, q. II, a. 1 — I, q. II, a. 3)*, traducere din limba latină și prezentare, în “Convorbiri literare”, nr. 3 (1993), p. 10-11.
10. H.-G. Gadamer, *Spune-mi de ce clubul tău de tenis este cel mai bun*, prezentare și traducere, în “Dacia Literară”, anul V (serie nouă), nr. 13 (2/1994), p. 43-45).
11. Sfântul Augustin, *Confesiuni*, 12 foiletoane, în “Timpul”, nr. 3, martie 1996 — nr. 3, martie 1997.
12. Meister Eckhart, *Trei predici în limba germană*, în “Dacia literară”, nr. 5, septembrie, 1998.

12. **bis** În ce condiții istorice au devenit românii majoritari pe teritoriul statului lor actual. Rezultatele unei microconferințe [Freiburg im Breisgau, 18–19 octombrie 2001.], cu o notă a traducătorului, în „Timpul”, Iași, iulie-august, 2005, p. 6-8.
13. Eugeniu Coșeriu, *Semn, simbol, cuvânt* (versiune românească a studiului *Zeichen, Symbol, Wort*), în vol.: Eugeniu Coșeriu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Antologie, argument și note de Dorel Fînaru, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009, p. 5-22.
14. Eugeniu Coșeriu, *Limbajul între physei și thesei* (versiune românească a studiului *Die Sprache zwischen physei und thesei*), în vol.: Eugeniu Coșeriu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Antologie, argument și note de Dorel Fînaru, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009, p. 54-72 (co-traducător alături de Ana-Maria Prisecaru).
15. Eugeniu Coșeriu, *Despre esența limbajului poetic*, în „Convorbiri literare”, aprilie 2013, nr. 4 (208), p. 28-32 (co-traducător alături de Ana-Maria Prisecaru).
16. Eugeniu Coșeriu, *Pagini despre construcția textelor prin arta literară*, în „Dacia literară”, anul XXIV (serie nouă din 1990), nr. 118-119 (7-8/ 2013), p. 21-31 (co-traducător alături de Ana-Maria Prisecaru).
17. *22 de poeme din lirica germană, tălmăcite de Eugen Munteanu*, în „Poezia”, Iași, 15 aprilie 2015, p. 4-10.
18. Decimus Magnus Ausonius, *Despre dilema alegerii unei căi în viață (De ambiguitate eligendae vitae)*, traducere din limba latină și prezentare de Eugen Munteanu, în „Scriptor”, anul III, nr. 5-6 (29-30), mai-iunie, 2017, p. 41.
19. Martin Luther, *Scrisoare deschisă despre traducere (Ein Sendbrief vom Dolmetschen)*. Versiune românească de Eugen Munteanu și Mariana Nastasia, cuvânt înainte, note și comentarii de Eugen Munteanu, în „Transilvania”, nr. 3/ 2017, p. 14-25.
20. Hans-Georg Gadamer, *Despre incapacitatea de a dialoga*, versiune românească, prezentare și note de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, mai, 2018, nr. 5 (269), p. 160-165.
21. Hans-Georg Gadamer, *Patrie și limbă*, versiune românească, prezentare și note de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, noiembrie, 2018, nr. 11 (287), p. 133 și urm.
22. Gottfried Benn, *Après lude*, versiune românească și comentariu, în „Scriptor”, anul V, nr. 3-4 (29-30), martie-aprilie 2019, p. 37.
23. Hans-Georg Gadamer, *Moartea ca problemă*, prezentare, versiune românească, note și comentarii de Eugen Munteanu, în „Zigurat”, supliment trimestrial al revistei „Expres cultural”, anul V, nr. 6 (54), iunie 2021, p. 1-4.
24. Wilhelm von Humboldt, *Despre gândire și limbaj*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, decembrie 2022, nr. 12 (324), p. 164-166.
25. Wilhelm von Humboldt, *Despre limbaj și poezie*, în „Convorbiri literare”, februarie 2022, nr. 2 (326), p. 161-166.
26. Wilhelm von Humboldt, *Despre traducere*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, august 2023, nr. 8 (332), p. 160-162.
27. Wilhelm von Humboldt, *Despre caracterul grecilor; perspectiva ideală și istorică asupra acestuia*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, octombrie 2023, nr. 10 (334), p. 161-164.
28. Wilhelm von Humboldt, *Despre emanciparea evreilor*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, noiembrie 2023, nr. 11 (335), p. 150-153.
29. Wilhelm von Humboldt, *Universitate și Academie*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, decembrie 2023, nr. 12 (336), p. 154-169.
30. Wilhelm von Humboldt, *Memoriu privind întemeierea Universității din Berlin*, prezentare și traducere de Eugen Munteanu, în „Convorbiri literare”, ianuarie 2024, nr. 1 (339), p. 157-160.

G. Publicistică

1. *Romanul și sensurile dezbaterei*, în OS, nr. 1, 1977, p. 8.
2. *Realul ca pretext*, în OS, nr 8, 1977, p. 8.
3. *Cronică literară*: Șt. Bănulescu, Cartea Milionarului, în OS, nr. 7, 1977, p. 8.
4. *Cronică literară*: Gabriela Scurtu, Călătorii imobile, Iași, 1978, în OS, nr. 2, 1978, p. 8.
5. *Antinomiile și armonia totalității*, în OS, nr. 3, 1978, p. 5.
6. *Cronică literară*: George Bălăiță, Ucenicul neascultător, București, 1978, în OS, nr. 6, 1978, p. 12.
7. *Recenzie radiofonică*: Dionisie din Furna, Carte de pictură, trad. rom., București, 1979, în emisiunea "Carnet plastic", la Radio-Iași, 20 februarie 1980, ora 18¹⁵-18³⁰.
8. (În colaborare cu Remus Zăstroiu) *Istoricul Centrului de Lingvistică, Istorie literară și Folclor*, în "Buletinul informativ al Universității Al. I. Cuza", ianuarie-iunie, 1984, p. 33-42.
9. *In memorian G. Ivănescu*, în "Colegium", nr. III (1987), Iași, 1988, p. 141-146.
10. *A gândi independent este cel mai prețios lucru pentru un tânăr. Un dialog cu Eugen Coșeriu despre idealul paidetic, realizat de Eugen Munteanu*, în "Cronica", nr. 11, 11-15 iunie 1992, p. 6-7, 15 (I) și nr. 12, 15-30 iunie 1992, p. 12, 15 (II).
11. *De la mărturisire la mărturie*. O discuție la care participă Ștefan Afloroaiei, Liviu Antonesei, Alexandru Călinescu, Valeriu Gherghel și Eugen Munteanu, în "Convorbiri literare", nr.5-6-7, 1992, p. 12-14.
12. *Ortografia și ignoranța fudulă*, în "Cronica", nr. 8 (1993), p. 12.
13. *Note lexicale (cuvinte de sorginte biblică în limba română) în cadrul rubricii "Viața cuvintelor" a emisiunii "Planeta radio", la Radio "România-Actualități": mărturie* (joi, 23 dec. 1993, orele 15¹⁵-15²⁰), *primenire* (miercuri, 5 ianuarie 1994, orele 15³⁰-15⁴⁵), *carne vie, apă vie* (vineri 4 februarie 1994, orele 15²⁰-15²⁵), *societate* (miercuri, 9 februarie 1994, orele 15²⁰-15³⁰), *binecuvînta* (miercuri, 16 februarie 1994 orele 15²⁰-15²⁵), *diortositor* (miercuri, 23 februarie orele 15¹⁵-15²⁰), *isop* (miercuri, 16 martie 1994, orele 15³⁰-15³⁶), *săvîrșire* (joi, 24 martie 1994, orele 15²⁰-15²⁷), *holocaust/ardre de tot* (joi, 14 aprilie 1994, orele 15²⁵-15³⁰), *aproapele* (joi, 21 aprilie 1994, orele 15³⁰-15³⁶), *pîinea noastră cea de toate zilele* (6 iulie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea I; 13 iulie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea a II-a; 28 iulie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea a III-a), *Elemente lexicale de origine latină dispărute din limbă* (9 august, 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea I; 5 septembrie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea a II-a; 12 septembrie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea a III-a), *pronia* (6 octombrie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea I; 9 noiembrie 1994, orele 15³⁰-15³⁶ — partea a II-a).
14. *Călătoria ca literatură*, în "Timpul", nr 1 (6), 1994, p. 9.
15. *Despre limba și cultura română în universitățile pariziene*, interviu luat de Teodora Stanciu și transmis la Radio România-Cultural pe data de 26 decembrie 1997.
16. *Despre activitatea lectoratului de limba română la Universitatea Sorbona-Paris IV*, interviu luat de Denise Theodoru și difuzat pe Radio România-Actualități și Radio România-Internațional în cursul lunii decembrie 1998.
17. *Ce înseamnă a fi filolog*, interviu luat de Gabriela Scurtu, transmis la postul de televiziune "Europa Nova", din Iași la 12 iulie 1998.
- 17.bis *Am trăit trei ani de libertate absolută*. Dialog cu filologul Eugen Munteanu, a consemnat, Victor Durnea, în „Convorbiri literare”, iulie 1999, p. 6
18. Interviul luat de Liviu Antonesei pentru postul de televiziune "TV-BIT" din Iași și transmis în ziua de 15 septembrie 2001, orele 16-17, în cadrul emisiunii "Cunoscut-necunoscut".
19. *Cîteva reflecții nonconformiste despre reforma învățămîntului în România*, în "Timpul", Iași, februarie 2002, p. 2-3.
20. *Coseriu, așa cum l-am cunoscut*, în "Cronica", septembrie, 2002, p. 13; articol republicat în "Limba română", Chișinău, nr. 10 (2002), p. 12-14.

21. *Despre reforma învățământului în Germania*, în "Timpul", Iași, nr. 10, octombrie 2002, p. 19 (I), nr. 11, noiembrie 2002, p. 15 (II) și nr. 12, decembrie 2002, p. 15 (III).
22. *Autohtonism versus migraționism. Note despre oportunitatea reluării unei dezbateri de istorie a românilor*, în "Timpul", Iași, nr. 1, ianuarie 2003, p. 14 (I), nr. 2, februarie 2003, p. 18 (II), nr. 3, martie 2003, p. 14, (III), nr. 4, aprilie 2003, p. 14 (IV).
23. *Monumenta linguae Dacoromanorum: un act de cultură cu semnificații majore*, în "Timpul", Iași, nr. 7-8, iulie-august, 2003, p. 18.
24. Răspuns la ancheta "Modelul Coșeriu", în "Contrafort", Chișinău, Anul X , nr. 10-11 (108-109), octombrie-noiembrie, 2003, p. 18.
25. *Psalmii regelui David în cultura românească*, intervenție la Radio România Cultural, în cadrul emisiunii "O samă de cuvinte", joi 20 mai 2004, orele 15¹⁵-15³⁰ (redactorul emisiunii: Teodora Stanciu).
26. *Profesorul D. Irimia la 65 de ani*, intervenție la Radio România Cultural, în cadrul emisiunii "O samă de cuvinte", joi 3 noiembrie 2004, orele 15²⁰-15³⁰ (redactorul emisiunii: Teodora Stanciu).
27. *Biblia ta, Biblia mea*, intervenție la Televiziunea Română I, 14 noiembrie 2006, orele 8⁰⁰-8⁴⁰ (partea I), 14 ianuarie 2007 (partea a II-a). Redactorul emisiunii: Alina Vukovic.
28. *Paul Miron, vocația generozității*, în "Timpul", nr. 5, mai 2008, p. 14.
29. *Note pe marginea unor note în "Idei în dialog"*, anul IV, nr. 7 (46), iulie 2008, p. 34-36.
30. *De ce sînt sceptic*, în „Dilema veche“, nr. 333, 1-7 iulie 2010, p. 7. <http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=15073>
31. Interviu luat de Horia-Roman Patapievici și transmis în cadrul emisiunii «Înapoi la argument» la postul de televiziune «România Cultural», joi, 3 martie 2011, orele 21,30-22,30. <https://www.youtube.com/watch?v=1mQ5w4jiCM8> <http://youtube.one/watch/QRuOS1RZXdWbUFv/eugen-munteanu-si-hr-patapievici-despre-limba-latina-lingua-latina4avi.html>
32. *Et in Arcadia ego*, în „Dacia literară“, anul XXII, nr. 95 (2/2011), martie 2011, p. 26-29.
33. *O prietenie exemplară. Petru Caraman și Gheorghe Ivănescu în corespondență*, în „Limba română“, Chișinău, anul XXI, nr. 1-2 (187-188), p. 22-30 (I) și nr. 3-6 (189-192), p. 271-276 (II). <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1103>
34. *Vigoare și tenacitate*, în „Limba română“, Chișinău, anul XXI, nr. 3-6 (189-192), p. 16-17.
35. *Un eșec artistic sau despre cum nu ar trebui pusă în scenă dramaturgia clasică*, în „Ziarul de Iași“, joi, 6 octombrie 2011, p. 7.
36. Interviu cu Alexandru Vasilescu în cadrul Emisiunii „ARTitudini“, la TVR-Iași, luni, 12 martie 2012, orele 19,00-19,20 (reluat marți, 13 martie, ora 10,00).
37. *Elogiu magiștrilor*, în „Dacia literară“, nr. 3-4 (102-103), anul XXII (serie nouă din 1990), 2012, p. 78-88.
38. *Întotdeauna, în toate cercetările mele, am căutat mereu noul, necunoscutul absolut*. Dialog cu istoricul literar N. A. Ursu, în „Convorbiri literare“, aprilie 2013, nr. 4 (208), p. 9-14. 8 (<http://convorbiri-literare.dntis.ro/URSUapr13.htm>)
39. Interviu cu pr. Dumitru Păduraru în cadrul emisiunii „Pridvoarele credinței“, la TVR-Iași, 8 iunie 2013, orele 17-18 (reluat pe 9 iunie 2013, orele 8,00-9,00 pe TVR3).
40. Interviu cu Valeriu Ștefan în cadrul emisiunii „31 august-Ziua Limbii Române“, la Radio Iași, 31 august 2013, orele 17-18.
41. „*Poeții sunt sarea pământului*“. *Convorbire cu Diana Stoica*, în „Baadul literar“, anul VII, nr. 3-4 (26-27), august-noiembrie 2013, p. 15-18.
42. *Florin Faițer. Încercare de portret*, în „Convorbiri literare“ septembrie 2013 (<http://convorbiri-literare.ro/?p=1763>)

43. *Literatura a dovedit în totdeauna o mare capacitate internă de a renaște din cenușă. Dialog cu istoricul și criticul literar Elvira Sorohan*, în „Convorbiri literare”, august, 2014, nr. 8 (224), p. 9-19.
44. *Coșeriu, așa cum l-am cunoscut. O evocare în două trepte*, în vol.: Teodor Popovici, *Marele Coseriu*, Chișinău, Editura Universul, 2016, p. 325-335.
45. *Monumenta linguae Dacoromanorum. Un bilanț*, în „Convorbiri literare”, p. 101-106”, decembrie 2015, nr. 12 (240)
46. [Despre etnogeneza românilor – o perspectivă lingvistică. Dialog cu Radu Lipovan în cadrul emisiunii „Ora de istorie”, Radio-Iași, 2 februarie 2016, orele 15-16](http://radioiasi.ro/emisiuni/despre-etnogeneza-romanilor-o-perspectiva-lingvistica-ora-de-istorie-cu-radu-lipovan/) (<http://radioiasi.ro/emisiuni/despre-etnogeneza-romanilor-o-perspectiva-lingvistica-ora-de-istorie-cu-radu-lipovan/>)
47. *Limbă și identitate națională. Dialog cu Radu Lipovan în cadrul emisiunii „Ora de istorie”, Radio-Iași, 16 februarie 2016, orele 15-16* (<http://radioiasi.ro/emisiuni/limba-si-identitate-nationala-ora-de-istorie-cu-radu-lipovan-invitat-prof-univ-dr-eugen-munteanu/>).
48. [Sfânta Scriptură în viața, cultura și limba românilor. Dialog cu Radu Lipovan în cadrul emisiunii „Ora de istorie”, Radio-Iași, 26 aprilie 2016](http://radioiasi.ro/emisiuni/sfanta-scriptura-in-viata-cultura-si-limba-romanilor-ora-de-istorie-cu-radu-lipovan-invitatul-editiei-prof-univ-dr-eugen-munteanu/) (<http://radioiasi.ro/emisiuni/sfanta-scriptura-in-viata-cultura-si-limba-romanilor-ora-de-istorie-cu-radu-lipovan-invitatul-editiei-prof-univ-dr-eugen-munteanu/>).
49. *Viorel Barbu în dialog cu Eugen Munteanu*, în „Scriptor”, Anul II, 2016, nr. 1-2, ianuarie-februarie, p. 33-36 (I); nr. 3-4, martie-aprilie, p. 37-41 (II) ; nr. 5-6, mai-iunie, p. 40-44 (III); nr. 5-6, iulie-august, p. 31-36 (IV).
50. *Gheorghe Ivănescu, portret în efigie*, în „Cronica veche”, nr. 8 (67) august 2016, p. 6-7.
51. *Gândul meu e legat în primul rînd de Paul Miron. Am convenit să rămânem împreună și, cum nu a putut scăpa el de românitățe, nu mai pot scăpa nici eu.* Dialog cu Elsa Lueder, în „Scriptor”, anul II, nr. 9-10 (21-22), sept.-oct. 2016, p. 36-45.
52. *N.A. Ursu, in memoriam*, în „Convorbiri literare”, septembrie 2016
53. *Cultură și spiritualitate*, interviu în cadrul celei de-a X-a ediție a Simpozionului anual „Fundamente creștine ale culturii române și europene”, Putna, 12-15 mai 2016, organizat de Fundația „Credință și creație” (<http://www.fundatiamaicabenedicta.ro/eveniment-15.html>)
54. *Interviul Cărți românești de învățătură (Iași – 1643, 1646, pe 5 noiembrie 2016, la TVR Iași, emisiunea „Pridvoarele credinței”, orele 17-18, moderator: Ioana Stoian* (<http://www.doxologia.ro/pridvoarele-credintei/colocviul-carti-romanesti-de-invatatura-prof-univdr-eugen-munteanu-pridvoarele>).
55. *Despre evaluarea cercetării filologice & caetera*, în „Scriptor”, anul III, nr. 3-4, (27-28), martie-aprilie, 2017, p. 128-131.
56. *Interviul Proiectul Monumenta linguae Dacoromanorum-Biblia 1688*, în cadrul emisiunii „Pridvoarele credinței”, la TVR-Iași, 27 februarie 2017, orele 17-18, moderator: Ioana Stoian (<https://doxologia.ro/pridvoarele-credintei/proiectul-monumenta-linguae-dacoromanorum-biblia-1688-ml-d-prof-univdr-eugen>)
57. *Carmen Pamfil – o viață dedicată științei*, în „Cronica veche”, nr. 6 (77) iunie 2017, p. 5.
58. *Interviul Versiunea Nicolae Spătarul Milescu a Vechiului Testament*, în cadrul emisiunii „Pridvoarele credinței”, la TVR-Iași, sâmbătă, 10 iunie 2017, orele 17-18, moderator: Ioana Stoian (<https://doxologia.ro/pridvoarele-credintei/versiunea-nicolae-spatarul-milescu-vechiului-testament-prof-univdr-eugen>)
59. *Interviul luat de Oana Enăchescu pe marginea ediției recente a Vechiului Testament în versiunea lui Nicolae Spătarul Milescu și transmis la Radio România Cultural, miercuri, 21 iunie, 2017, începând cu ora 21,10, în cadrul emisiunii «Acolade».*

60. *Vechiul Testament și rădăcinile filologiei de azi*, interviu de Livia Iacob, în cadrul emisiunii „Restituiri” din 22.02.2018, la TV-Apollonia (<https://www.youtube.com/watch?v=f2qOQVUjwml>)
61. *Nicolae Spătarul Milescu – fondator al tradiției biblice românești*. Convorbire între Oana Enăchescu și Eugen Munteanu, pe marginea recentei ediții critice a primei versiuni românești a Vechiului Testament, în „Scriptor””, anul IV, nr. 1-2, (37-38), ianuarie-februarie, 2018, p. 68-79.
62. *De ce (să mai) cităm latinește*, în „Ziarul de Iași, sâmbătă, 14.04.2018 (I), sâmbătă, 21.04.2018 (II), sâmbătă, 28.04.2018 (III), sâmbătă, 05.05.2018 (IV), sâmbătă, 12.05.2018 (V), sâmbătă, 19.05.2018 (VI) (<https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/de-ce-sa-mai-citam-latineste-i--187321.html>).
63. *Cântarea României reloaded la Teatrul Național din Iași*, în „Ziarul de Iași”, marți, 16.04.2018 (<https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/cantarea-romaniei-reloaded-la-teatrul-national-din-iasi--187462.html>)
64. *Un an fără Carmen Pamfil*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.04.2018
65. Participat la dezbateră publică „Există o identitate românească”, în cadrul Simpozionului „Local și universal în ortodoxia românească” (moderator: Radu Preda), Mitropolia Moldovei și Bucovinei, 9 mai 2018, orele 18-20 (<https://www.youtube.com/watch?v=ZykpH8zDTgs>).
66. *Reportaj despre Biblie. La Căpriana (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă 09.06.2018.
67. *Reportaj despre Biblie. La Căpriana (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.06.2018
68. *Normaliștii*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.06.2018
69. *Din nou despre normaliști în „Ziarul de Iași”*, sâmbătă, 30.06.2018
70. *Nică a lui Ștefan a Petrei Ciubotariul și contemporanii săi (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 7.07.2018
71. *Nică a lui Ștefan a Petrei Ciubotariul și contemporanii săi (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.07.2018
72. *Nică a lui Ștefan a Petrei Ciubotariul și contemporanii săi (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.07.2018
73. *Filologice filosofice (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.07.2018
74. *Filologice filosofice (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 4.08.2018
75. *Filologice filosofice (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.08.2018
76. *Filologice filosofice (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.08.2018
77. *Filologice filosofice (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 1.09.2018
77. *Filologice filosofice (VI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 8.09.2018
78. *Moartea lui Socrate*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.09.2018
79. *Horică*, în „Ziarul de Iași”, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.10.2018
80. *O promoție de excepție a filologiei ieșene: 1978*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.10.2018
81. *Augustin. Sfântul Augustin (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.10.2018
82. *Augustin. Sfântul Augustin (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.10.2018
83. *Augustin. Sfântul Augustin (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.10.2018
84. *Decesul studiului limbii latine în învățământul românesc (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.10.2018
85. *Decesul studiului limbii latine în învățământul românesc (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 31.11.2018
86. *A cui patrie nu este România*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.11.2018
87. *Mocanii (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.11.2018
88. *Mocanii (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.11.2018
89. *Mocanii (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.12.2018
90. *Mocanii (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.12.2018

91. *Mocanii* (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.12.2018
92. *Cu uratul, în secolul trecut*, în „Ziarul de Iași”, luni, 07.01.2019
93. *Generalul kitsch*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.01.2019
94. *De ce Iisus Hristos și nu Isus Cristos* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.12.2010
95. *De ce Iisus Hristos și nu Isus Cristos* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.12.2019
96. *De ce Iisus Hristos și nu Isus Cristos* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.02.2019
97. *De ce Iisus Hristos și nu Isus Cristos* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.02.2019
98. *Moșuc*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.02.2019
99. *Vasile Chistruga, doctorul fără de arginți*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.02.2019
99. *De ce sunt xenofil* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.03.2019
100. *Moartea unui mare învățat*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.03.2019
101. *De ce sunt xenofil* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.03.2019
102. *De ce sunt xenofil* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.03.2019
103. *De ce sunt xenofil* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.03.2019
104. *De ce sunt xenofil* (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.03.2019
105. *Să-ți fie rușine, Tudorele*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.04.2019
106. *Despre comunism, frică, lașitate, oportunism, invidie, calomnie, șantaj & caetera*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.04.2019
107. [Despre hoția din avutul public. O tulburătoare coincidență între Platon și Sadoveanu](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.04.2019
108. [Despre politică și bani. Modelul atenian \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.05.2019
109. [Despre politică și bani. Modelul atenian \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.05.2019
110. [Despre bătrânii mei prieteni basarabeni \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.05.2019
111. [Despre bătrânii mei prieteni basarabeni \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.05.2019
112. [De utilitate libros conservandi contra Valerium \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.06.2019
113. [De utilitate libros conservandi contra Valerium \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.06.2019
114. [De utilitate libros conservandi contra Valerium \(III\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.06.2019
115. [Cufărul cu cărți de la Seimeni \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.06.2019
116. [Cufărul cu cărți de la Seimeni \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.06.2019
117. [Cufărul cu cărți de la Seimeni \(III\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.07.2019
118. [Mercenarul de presă \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.07.2019
119. [Mercenarul de presă \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.07.2019
120. [Capidava mea \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.07.2019
121. [Capidava mea \(II\). Activitatea zilnică](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.08.2019
122. [Capidava mea \(III\). Inițierea în tainele științei arheologice](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.08.2019
123. [Capidava mea \(IV\). Portret de mentor: Radu Florescu](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.08.2019
124. *Capidava mea* (V): *Urciorul cu inscripția PETRE, între raționamentul științific și speculația fantasmagorică (1)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 31.08.2019
125. [Capidava mea \(VI\). Urciorul cu inscripția PETRE, între raționamentul științific și speculația fantasmagorică \(2\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 7.09.2019
126. *Colbure* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.09.2019
127. *Colbure* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.09.2019
128. *Colbure* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.09.2019
129. *Cicero, contemporanul nostru*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 5.10.2019
130. *Platon despre străini*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.10.2019
131. *Ion Gheție către Carmen Pamfil. Epistolar*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.10.2019
132. *Martin Luther – 500* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.10.2019

133. *Martin Luther – 500* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, .02.2019
134. *Martin Luther – 500* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 9.11.2019
135. *Martin Luther – 500* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.11.2019
136. *Martin Luther – 500* (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.11.2019
137. *Martin Luther – 500* (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.11.2019
138. *Luther – 500* (VII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 7.12.2019
139. *Martin Luther – 500* (VIII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.12.2019
140. *O mare pierdere pentru filologia clasică românească: dispariția lui Traian Diaconescu*, în „Ziarul de Iași”, marți, 26.11.2019
140. *Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.12.2019
141. *Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.12.2019
142. *Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.12.2019
143. *Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.12.2019
144. *Zece reflecții despre deziluzii și speranțe*, în „Ziarul de Iași”, marți, 31.12.2019
145. [Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni \(III\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.12.2019
146. [Cum mâncam porcul de Crăciun de la Seimeni \(IV\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.01.2020
147. [Plagiatul. Impostură, infracțiune, infamie \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.02.2020
148. [Plagiatul. Impostură, infracțiune, infamie \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.02.2020
149. [L'origine du monde](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.02.2020
150. [Ernst Gamillscheq, un prieten uitat al României și teoria sa despre etnogeneza românilor \(I\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.02.2020
151. [Ernst Gamillscheq, un prieten uitat al României și teoria sa despre etnogeneza românilor \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.02.2020
152. [Ernst Gamillscheq, un prieten uitat al României și teoria sa despre etnogeneza românilor \(III\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 87.03.2020
153. [Medalia Jireček: alocuțiune de răspuns](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.03.2020
154. [Pornind de la o reflecție a lui Nicolae Balotă: limba maternă ca adăpost și refugiu](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.03.2020
155. [Seimeni \(I\). Armanele de pe deal și fantasmaqoriile unor impostori](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.03.2020
156. [Seimeni \(II\). Tot despre armanele de pe deal și fantasmaqoriile unor impostori](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.04.2020
157. [Seimeni \(III\). Descrierea așezării](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.04.2020.
158. [Seimeni \(IV\). Casa natală](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.04.2020.
159. [Seimeni \(VI\). Casa veche](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 9.05.2020.
160. [Seimeni \(VI\). Interludiu: jertfelnicie maternă](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.05.2020.
161. [Seimeni \(VII\). Curtea, porumbarul, curnicul](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.05.2020.
162. [Seimeni \(VIII\). Casa cea nouă](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.05.2020.
163. [Seimeni \(IX\). Poveste cu un cadelar](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.06.2020, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.06.2020.
167. *Berlin, Normannenstraße, 15 ianuarie 1990* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.07.2020.
168. *Berlin, Normannenstraße, 15 ianuarie 1990* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.07.2020.
169. *In memoriam Florin Faifer*, în „Ziarul de Iași”, 08.07.2020, p. 6.
170. *Cîteva gânduri la despărțirea de Florin Faifer*, în „Zigurat”, supliment 1 al revistei „Expres cultural”, nr. 15, iulie 2020, p. 1., republicat în vol.: *Nostalgia duratei. Florin Faifer în evocări*. Antologie realizată de Nicolae Panaite, prefată de Nicolae Mecu, postfață de Laurențiu Faifer, Editura Alfa, Iași, 2023, p. 35-43,
171. *Remanențe protocroniste în înțelegerea unor momente importante din istoria creștinismului românesc* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.07.2020.

172. *Remanențe protocroniste în înțelegerea unor momente importante din istoria creștinismului românesc* (II), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 25.07.2020.
173. *Remanențe protocroniste în înțelegerea unor momente importante din istoria creștinismului românesc* (III), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 01.08.2020.
174. *Remanențe protocroniste în înțelegerea unor momente importante din istoria creștinismului românesc* (IV), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 08.08.2020.
175. *Etnogeneza românilor și începuturile creștinismului* (I), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 22.08.2020.
176. *Etnogeneza românilor și începuturile creștinismului* (II), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 29.08.2020.
177. *Doi mari învățați: Gheorghe Ivănescu și Eugeniu Coșeriu* (I), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 05.09.2020.
178. *Doi mari învățați: Gheorghe Ivănescu și Eugeniu Coșeriu* (II), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 12.09.2020.
179. *Doi mari învățați: Gheorghe Ivănescu și Eugeniu Coșeriu* (III), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 19.09.2020.
180. [Despre smerenia necesară a celor care ne cer votul](#), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 26.09.2020.
181. [Țigan și/sau rom? \(I\)](#), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 03.10.2020.
182. [Țigan și/sau rom? \(II\)](#), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 10.10.2020.
183. [Doi mari poeți, contemporani ai noștri: Mihai Ursachi și Nicolae Ionel](#), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 17.10.2020.
184. [Pericolul manelizării cântecului popular \(I\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 24.10.2020.
185. [Pericolul manelizării cântecului popular \(II\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 31.10.2020, p. 6.
186. *Seimeni* (XII). *Dunăre, Dunăre*, în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 07.11.2020, p. 6
187. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(I\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 14.11.2020, p. 6.
188. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(II\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 21.10.2020, p. 6.
189. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(III\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 28.11.2020, p. 6.
190. [Portretul unui impostor: Teodosie Spaqoveanu \(IV\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 05.12.2020, p. 6.
191. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(V\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 12.12.2020, p. 6.
192. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(I\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 19.12.2020, p. 6.
193. *Unii comentatori nu ezită să numească ediția noastră o operă monumentală* (interviu), în: Nicolae Busuioc, *Oglinzile cetății*, Editura Junimea, Iași, 2020, p. 125-134.
194. [Doi mari poeți, contemporani ai noștri: Mihai Ursachi și Nicolae Ionel](#), în *Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 17.10.2020.
195. [Pericolul manelizării cântecului popular \(I\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 24.10.2020.
196. [Pericolul manelizării cântecului popular \(II\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 31.10.2020, p. 6.
197. *Seimeni* (XII). *Dunăre, Dunăre*, în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 07.11.2020, p. 6
198. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(I\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 14.11.2020, p. 6.
199. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(II\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 21.10.2020, p. 6.
200. [Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu \(III\)](#), în „*Ziarul de Iași*”, sâmbătă, 28.11.2020, p. 6.

201. Portretul unui impostor: Teodosie Spaqoveanu, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.12.2020, p. 6..
202. *Unii comentatori nu ezită să numească ediția noastră o operă monumentală* (interviu), în vol.: Nicolae Busuioac, *Oglinzile cetății*, Editura Junimea, Iași, 2020, p. 125-134.
203. Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.12.2020, p. 6.
204. Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.12.2020, p. 6.
205. *Ziua de apoi*, în „Ziarul de Iași”, luni, 04.01.2021, p. 6.
206. Vechiul Testament - Septuaginta - Nicolae Spătarul Milescu (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.01.2021, p. 6.
207. Un corifeu al „gândirii politice corecte” - Noam Chomsky (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.01.2021, p. 6.
208. Un corifeu al „gândirii politice corecte” - Noam Chomsky (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.01.2021, p. 6.
209. La ce este bună filologia. Pledoarie pro domo (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.01.2021, p. 6.
210. La ce este bună filologia. Pledoarie pro domo (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.01.2021, p. 6.
211. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.02.2021, p. 6.
212. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.02.2021, p. 6.
213. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.02.2021, p. 6.
214. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.03.2021, p. 6.
215. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.03.2021, p. 6.
216. Monumenta linguae Dacoromanorum. Scurt istoric al unui proiect filologic major (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.03.2021, p. 6.
217. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.03.2021, p. 6.
218. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.04.2021, p. 6.
219. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.04.2021, p. 6.
220. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.04.2021, p. 6.
221. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24. 04. 2021, p. 6.
222. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.05.2021, p. 6.
223. Metamorfoze ale protocronismului sau despre incompetența cu ștaif (VII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.05.2021, p. 6.
224. A fost păstrat numele împăratului Traian în tradiția populară românească? (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.05.2021, p. 6.
225. A fost păstrat numele împăratului Traian în tradiția populară românească? (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.05.2021, p. 6.

226. [Ce se întâmplă cu limba noastră?](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.06. 2021, p. 6.
227. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(I\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.06.2021, p. 6.
228. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(2\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.06.2021, p. 6.
229. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(3\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.06.2021, p. 6.
230. [O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” \(I\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.07.2021, p. 6.
231. [O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” \(II\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.07.2021, p. 6.
232. [O instituție ieșeană de marcă se află în primejdie: Școala Normală „Vasile Lupu” \(III\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.07.2021, p. 6.
233. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(4\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.07.2021, p. 6.
234. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(5\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 31.07.2021, p. 6.
235. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(6\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.08.2021, p. 6.
236. [Seimeni \(XIII\). Ucenicia în meșteșugul pescuitului cu undița \(7\)](#) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.08.2021, p. 6.
237. [Seimeni \(XIV\). Unchiu' Gheorghe](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.08.2021, p. 6.
238. *Etimologice pescărești (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.08.2021, p. 6.
240. *Etimologice pescărești (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.09.2021, p. 6.
241. *Etimologice pescărești (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.09.2021, p. 6.
242. *Etimologice pescărești (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.09.2021, p. 6.
243. *Etimologice pescărești (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.09.2021, p. 6.
244. *Etimologice pescărești (VI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.10.2021, p. 6.
245. *Etimologice pescărești (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.10.2021, p. 6.
246. *Etimologice pescărești (VIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.10.2021, p. 6.
247. *Etimologice pescărești (IX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.10.2021, p. 6.
248. *Etimologice pescărești (X)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.10.2021, p. 6.
249. *Etimologice pescărești (XI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.11.2021, p. 6.
250. *Conservarea textelor vechi între diortosire și editare științifică (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.11.2021, p. 6.
251. [Conservarea textelor vechi între diortosire și editare științifică \(II\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.11.2021, p. 6.
252. [Conservarea textelor vechi între diortosire și editare științifică \(III\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.11.2021, p. 6.
253. [Conservarea textelor vechi între diortosire și editare științifică \(IV\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.11.2021, p. 6.
254. [Conservarea textelor vechi între diortosire și editare științifică \(V\)](#), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.12.2021, p. 6.
255. *În jurul unei apariții recente, volumul „Studentie întârziată. Jurnal freiburghez 1987, Jurnal heidelberghez”*, Editura Junimea, 2021, interviu realizat de Oana Enăchescu, în cadrul emisiunii «Acolade», la Radio România Cultural, 1 decembrie 2021, orele 21,20-21,30.9
257. *Sfântul Ierarh Dosoftei—cel dintâi mare poet român*, interviu realizat în cadrul emisiunii „Biserica și societate” de pr. Dumitru Păcuraru, la Radio «Doxologia», Iași, 13 decembrie 2021, orele 14,0-14,30.

256. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (1), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.12.2021, p. 6.
257. Crăciunul de odinioară și Etimologia cuvântului Crăciun, intervenții în cadrul emisiunii „Revista Culturală Trinitas”, realizată de Teodora Stanciu la Radio Trinitas, București, 26 decembrie 2021, orele 15,10-15,20 și, respectiv, 16,00-16,20.
258. Neobarbaria mediatică, în „Ziarul de Iași”, marți, 04.01.2022, p. 6
259. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (2), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.01. 2022, p. 6.
260. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (3), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.01.2022, p. 6.
261. *In memoriam – Petru Creția 90*, TVR Iași, 20 ianuarie 2022, orele 17-18; moderator: Dana Lazăr.
262. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (4), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.01.2022, p. 6.
263. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (5), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.01.2022, p. 6.
264. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (5), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.01.2022, p. 6.
265. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (6), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.07.2022, p. 6.
266. Seimeni (XVI). Instaurarea regimului comunist: colhozul, geaceul, ceapeul (7), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.02.2022, p. 6.
267. Seimeni (XVI). Școala (1), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.02.2022, p. 6.
268. Seimeni (XVI). Școala (2), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.02.2022, p. 6.
269. Seimeni (XVI). Școala (3), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 99.02.2022, p. 6.
270. Putin și putinismul, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.03.2022, p. 6.
271. Zece ore în Transnistria (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.03.2022, p. 6.
272. Zece ore în Transnistria (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.03.2022, p. 6.
273. Zece ore în Transnistria (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.04.2022, p. 6.
274. Zece ore în Transnistria (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.04.2022, p. 6.
275. Curajul Emiliei Șercan sau despre David și Goliat în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.04.2022, p. 6.
276. Identitate personală, identitate etnică, identitate națională (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.04.2022, p. 6.
277. Identitate personală, identitate etnică, identitate națională (81II) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 7.05.2022, p. 6.
278. Identitate personală, identitate etnică, identitate națională (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, [14.05.2022, p. 6.](#)
279. Identitate personală, identitate etnică, identitate națională (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă 21.05.2022, p. 6.
280. Identitate personală, identitate etnică, identitate națională (V) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.05.2022, p. 6.
281. Curentul latinist și configurarea conștiinței identitare românești moderne (I) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.06.2022, p. 6.
282. Curentul latinist și configurarea conștiinței identitare românești moderne (II) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.06.2022, p. 6.
283. Curentul latinist și configurarea conștiinței identitare românești moderne (III) , în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.06.2022, p. 6.

284. Curentul latinist și configurarea conștiinței identitare românești moderne (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.06.2022, p. 6.
285. Curentul latinist și configurarea conștiinței identitare românești moderne (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.07.2022, p. 6.
286. (Re)denumiri anapoda ale unor instituții de învățământ (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.07.2022, p. 6.
287. (Re)denumiri anapoda ale unor instituții de învățământ (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.07.2022, p. 6.
288. (Re)denumiri anapoda ale unor instituții de învățământ (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.07.2022, p. 6.
289. Mitocanul de la volan (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.08.2022, p. 6.
290. Mitocanul de la volan (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.08.2022, p. 6.
291. Declinul idealului educațional umanist (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.08.2022, p. 6.
292. Declinul idealului educațional umanist (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.09.2022, p. 6.
293. Declinul idealului educațional umanist (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.09.2022, p. 6.
294. Declinul idealului educațional umanist (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.09.2022, p. 6.
295. Domnule președinte Iohannis, stopați falimentarea învățământului public românesc!, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.09.2022, p. 6.
296. Seimeni (XVI). Școala (4), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.10.2022, p. 6.
- 296 bis. Călătorie sprâncenată, jupâne Cîmpene, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.10.2022, p. 6.
297. Seimeni (XVII). Școala (5), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.10.2022, p. 6.
298. Seimeni (XVII). Școala (6), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.10.2022, p. 6.
299. Seimeni (XVII). Școala (7), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.10.2022, p. 6.
300. Seimeni (XVII). Școala (8), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.11.2022, p. 6.
301. Seimeni (XVII). Școala (9), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.11.2022, p. 6.
302. Savantul și ingenua. O poveste de iubire de odinioară (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.11.2022, p. 6.
303. Savantul și ingenua. O poveste de iubire de odinioară (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.11.2022, p. 6.
304. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 3.12.2022, p. 6.
305. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.12.2022, p. 6.
306. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.12.2022, p. 6.
307. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.12.2022, p. 6.
308. Participare la dezbaterea publică pe tema *Există o identitate românească?* Moderator: Radu Preda, participanți: DANIEL DAVID, CĂTĂLIN TURLIUC, în vol: Ion Vicovan/ Radu Preda/ Cristian Barnea (edit.), *Local și universal în ortodoxia românească. Creștinismul în postmodernism*. Actele Simpozionului Internațional «Dumitru Stăniloae», Iași, edițiile a VI-a (9-11 mai 2018) și a VII-a (15-17 mai 2019), Editura Doxologia, Iași, 2022, p. 29-68.
309. Gânduri răzlețe de sărbătoare, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.01.2023, p. 6.
310. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (VII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.02.2023, p. 6.
311. Savantul și ingenua. Gh. Ivănescu. O poveste de iubire de odinioară (VIII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.01.2023, p. 6.

312. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (IX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.02.2023, p. 6.
313. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (X)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.01.2023, p. 6.
314. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (XI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.02.2023, p. 6.
315. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (XII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.02.2023, p. 6.
316. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (XIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.02.2023, p. 6.
317. *Savantul și ingenua*. Gh. Ivănescu. *O poveste de iubire de odinioară (XIV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.02.2023, p. 6.
318. *Eufemismele (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.03. 2023, p. 6.
319. *Eufemismele (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.03.2023, p. 6.
320. *Eufemismele (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.03.2023, p. 6.
321. *Eufemismele (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.03.2023, p. 6.
322. *Eufemismele (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.04.2023, p. 6.
323. *Eufemismele (VI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.04.2023, p. 6.
324. *Elvira Sorohan, in memoriam*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.04.2023, p. 6.
325. *Eufemismele (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.04.2023, p. 6.
328. *Eufemismele (VIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.05.2023, p. 6.
326. *Simposion de studii biblice la Iași*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.05, 2023, p. 6.
327. *Eufemismele (IX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.05.2023, p. 6.
328. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.05, 2023, p. 6.
329. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.06, 2023, p. 6.
330. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.06.2023, p. 6.
331. *Falimentul învățământului public românesc actual*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.06., p. 6.
332. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.06.2023, p. 6.
333. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.06.2023, p. 6.
334. *Dosoftei, primul și cel mai mare poet român de până la Eminescu (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.06.2023, p. 6.
335. *Avataruri epistolare ale unui proiect neîmplinit. vizita lui Florin Faifer la Jena*, în vol.: *Nostalgia duratei. Florin Faifer în evocări*. Antologie realizată de Nicolae Panaite, prefață de Nicolae Mecu, postfață de Laurențiu Faifer, Editura Alfa, Iași, 2023, p.266-283.
336. *Cât de actual rămâne Eminescu*, răspuns la ancheta revistei „Convorbiri literare”, în „Convorbiri literare”, nr. 6 (330), iunie 2023, p. 8-10.
337. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.07.2023, p. 6.
338. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.07.2023, p. 6.
339. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.07.2023, p. 6.
340. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.08.2023, p. 6.

341. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.08.2023, p. 6.
342. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (VI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.08.2023, p. 6.
343. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.08.2023, p. 6.
344. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.08.2023, p. 6.
345. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.08.2023, p. 6.
346. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (VIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.09.2023, p. 6.
347. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (IX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.09.2023, p. 6.
348. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (X)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.09.2023, p. 6.
349. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (XI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.09.2023, p. 6.
350. *Pentru o nouă ediție a Descrierii Moldovei a lui Dimitrie Cantemir (XII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.09.2023, p. 6.
351. *Tod Hartman*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.10.2023, p. 6.
352. *Erasmus sau despre măreția și fragilitatea intelectualului umanist (I)*, în în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.10. 2023, p. 6.
353. *Erasmus sau despre măreția și fragilitatea intelectualului umanist (II)*, în în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.10. 2023, p. 6.
354. *Erasmus sau despre măreția și fragilitatea intelectualului umanist (III)*, în în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.10. 2023, p. 6.
355. *Filmul 21 de rubini, între satiră, caricatură și fundamentalism ortodoxist*, în în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 04.11. 2023, p. 6.
356. *Interferențele culturale germano-române într-o recentă lucrare de sinteză (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.11. 2023, p. 6.
357. *Interferențele culturale germano-române într-o recentă lucrare de sinteză (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.11. 2023, p. 6.
358. *Monica Lovinescu comemorată la Iași (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 25.11.2023, p. 6.
359. *Monica Lovinescu comemorată la Iași (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.12.2023, p. 6.
360. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.12.2023, p. 6.
361. *Nu mă tem de inteligența artificială și totuși...*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.01.2024, p. 6.
362. *Erasmus sau despre măreția și fragilitatea intelectualului umanist (IV)*, în în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.01. 2024, p. 6.
360. *Iohannes Kramer, in memoriam*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.01.2024, p. 6.
362. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.01.2024, p. 6.
363. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.01.2024, p. 6.
364. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.02.2024, p. 6.
365. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (V)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.02.2024, p. 6.
366. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (VI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.03.2024, p. 6.
367. *Universitatea din Iași își spală obrazul*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.03.2024, p. 6.
368. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (VII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.03.2024, p. 6.
369. *Manolescu*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.03.2024, p. 6.
370. *Cantemir, făuritorul de cuvinte (VIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.04.2024, p. 6.

371. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (IX), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.04.2024, p. 6.
372. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (X), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.04.2024, p. 6.
373. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (XI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.04.2024, p. 6.
374. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (XII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.05.2024, p. 6.
375. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (XIII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.05.2024, p. 6.
376. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (XIV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.05.2024, p. 6.
377. *Cantemir, făuritorul de cuvinte* (XV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 01.06.2024, p. 6.
378. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 08.06.2024, p. 6.
379. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 15.06.2024, p. 6.
380. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (III), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 22.06.2024, p. 6.
381. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.06.2024, p. 6.
382. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.06.2024, p. 6.
383. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (IV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 29.06.2024, p. 6.
384. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (V), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 06.07.2024, p. 6.
385. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (VI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 13.07.2024, p. 6.
386. *Constantin Frâncu (1941-2024). In memoriam* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 20.07.2024, p. 6.
387. *Constantin Frâncu (1941-2024). In memoriam* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 27.07.2024, p. 6.
388. *Editarea Molitevnicului Mitropolitului Dosoftei, un eveniment remarcabil* (I), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 03.08.2024, p. 6.
389. *Editarea Molitevnicului Mitropolitului Dosoftei, un eveniment remarcabil* (II), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 10.08.2024, p. 6.
390. *(Mai) nasc și la Moldova oameni*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 17.08.2024, p. 6.
391. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (VII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 24.08.2024, p. 6.
392. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (VIII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 31.08.2024, p. 6.
393. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (IX), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.09.2024, p. 6.
394. *Reflecții pe marginea unei conferințe despre „mintea umană și tehnologie”*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.09.2024, p. 6.
395. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (X), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 14.09.2024, p. 6.
396. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (XI), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.09.2024, p. 6.
397. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (XII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 05.10.2024, p. 6.
398. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (XIII), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 12.10.2024, p. 6.
399. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro?* (XIV), în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 19.10.2024, p. 6.

400. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 26.10.2024, p. 6.
401. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XVI)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 02.11.2024, p. 6.
402. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XVII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 09.11.2024, p. 6.
403. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XVIII)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 16.11.2024, p. 6.
405. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XIX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 23.11.2024, p. 6.
406. *Instrumentalizarea politică a credinței este un păcat major*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 30.11.2024, p. 6.
407. *Dicționarul academic al limbii române (DLR) – încotro? (XX)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 07.12.2024, p. 6.
408. *Gheorghiuță, Gheorghiuță*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 21.12.2024, p. 6.
409. *Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române (DLR) (I)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.12.2024, p. 6.
410. *Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române (DLR) (II)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 28.12.2024, p. 6.
411. *Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române (DLR) (III)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 11.01.2025, p. 6.
412. *Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române (DLR) (IV)*, în „Ziarul de Iași”, sâmbătă, 18.01.2025, p. 6.

Conform redactării autorului